Magyar sajtójogi szabályok 1850–1867

[A budapesti cs. k. kat. ker. parancsnokság hirdetménye]

A budapesti cs. k. kat. ker. parancsnokság – a kormány intézkedéseit bíráló tartalma miatt – 1850. január 8-án megtiltja a „Figyelmező” című lap további megjelenését.

Hirdetmény

Miután a helyben kiadott „Figyelmező” című politikai napilap egy idő óta úgy látszik különös feladatául tűzte ki, mindenféle izgató, rosszakaratú és a kormány rendszabályait gyanúsító czikkek által folytonos nyugtalanságot terjeszteni, és ezáltal az újra helyreállított béke jótékony gyümölcseit veszélyeztetni, miután az eszerint nyilvánosságra bocsátott programmja által elvállalt kötelességeit egészen félretette; és miután több rendbeli ez iránti emlékeztetések és óvások minden figyelem nélkül maradtak: szükségesnek találtatott, a lapnak további megjelenését, annak nyilvánosan aggasztó iránya miatt ezennel megszüntetni.

Pest, január 8-dikán 1850.

A budapesti cs. k. kat. ker. parancsnokság.

1850-diki September 6-kán kelt császári nyíltparancs,

kötelező minden koronaországokra,

a játékkártyáktól, naptáraktól (kalendáriumoktól), külföldi hírlapoktól. hírdetvényektől és a hírlapokba való beiktatásoktól járó illetékek tárgyábani új ideiglenes törvény iránt.

A játékkártyák után fizetendő illetéket azon korona országokra is kiterjesztik, ahol az addig nem volt. Az 1850. november 1. napjától hatályos rendelkezés – többek között – a külföldön megjelenő és az országba behozott, politikai tartalmú, naponta, de legalább heti egyszer kiadott hírlapok tekintetében, illetve a magánhirdetések – legyenek azok nyomtatott laphoz csatolva vagy nyilvános helyen kifüggesztve –, továbbá a naptárak után illetékfizetési kötelezettséget vezet be, melyet bélyeg formában kell leróni. Az ideiglenes törvény az illetékfizetés módját és összegét is meghatározza. Módosítja az 1857. október 23-án kelt császári rendelet.

Mi Első Ferencz József,

Isten kegyelméből ausztriai császár; Magyar- és Csehország, Lombárdia és Velencze, Dalmát., Horvát-, Tótország, Galiczia, Lodomeria és Illiria s Jeruzsálem, s a t. királya; Ausztria főherczege; […]

Birodalmunk minden koronaországai egyforma megadóztatásának birodalmi alkotmány által kimondott elve és a növekedett álladalmi szükségletek megkívánják, hogy azon adó, melly eddig nehány koronaországokban a játékkártyáktól, naptáraktól, hírlapoktól és hírdetvényektől bélyeg által szedetett be, a jelen körülményekhez képest szabályoztassék s minden koronaországokra haladék nélkül kiterjesztessék.

Ez okból a játékkártyáktóli bélyegilletéket, hol eddig illyes létezett, tetemesen leszállítottuk, s a belföldi hírlapoktóli bélyeget egészen megszüntettük, s jelenleg ministertanácsunk javaslatára, a birodalmi alkotmány 87-ik, 120-ik és 121-ik§§. alapján a játékkártyáktól, naptáraktól, külföldi politikai hírlapoktól, hírdetvényektől, s tudósításoknak a belföldi hírlapokba iktatásától járó illetékek tárgyában idecsatolt ideiglenes törvény behozatalát következő határozatokkal rendeljük:

I.

Jelen ideiglenes törvény 1850-diki November 1-jétől kezdve minden koronaországokban hatálybaléptetendő. A naptárakat illetőleg ennek hatálya az 1851-dik napévre szerkesztett naptárakkal kezdődik.

II.

Az új törvény hatálybaléptével a játékkártyák, naptárak, hírlapok és hírdetvények bélyege iránt 1840-diki Január 27-kén kelt törvény azon koronaországokhan, mellyek számára az kiadatott, minden pótlórendeletekkel együtt hatályon kívül léptetendő.

III.

Azon koronaországokban, mellyekben ama törvény (II-ik czikk) nem volt hatályos, 1851-diki Május 1-je után semmiféle játékkártyáknak sem szabad, használatlan vagy használt állapotban a készítők vagy árulóknál létezniök a nélkül, hogy bélyeggel ellátva ne lennének. Bélyegzetlen kártyák 1851-diki Május 1-je után az ezeket használók által sem tartathatnak. Ezen rendeletek áthágására az idemellékelt ideiglenes törvényben megállapított büntetések alkalmazandók.

IV.

Az említett koronaországokban létező játékkártya-készítők tartoznak az általuk játékkártya készítésre nyert szabadalmat, a vezérlő jövedék-járási hatóságnak 1850-diki Január l-jéig bemutatni, és a törvény 11-ik és 15-ik §§-ban megállapított kötelezettségeket teljesíteni.

Az idemellékelt ideiglenes törvény végrehajtásával pénzügyi ministerünk bízatik meg.

Kelt Bécs császári fő- és székvárosunkban, ezer nyolczszáz ötvenedik évi September hatodikán, uralkodásunk második évében.

Ferencz József.

Schwarzenberg, Krauss, Bach, Bruck, Schmerling, Thinnfeld, Thun, Csorich, Kulmer.

Ideiglenes törvény
a kártyáktól, naptáraktól, külföldi hírlapoktól és hírdetvényektől járó illetékek tárgyában.

Első czikk.

Átalános határozatok.

1. Az adó tárgya.

1. §.

A jelen törvény által rendelt adó alatt állanak:

1. Játékkártyák, mellyek az álladalom terjedelmén belőli használatra rendelvék, azokat kivévén, mellyek csupán gyermeki játékszerkép használhatók.

2. Az álladalom terjedelmén belőli használatra rendelt naptárak, képezzenek bár csak önálló egészet, vagy más nyomtatványok, avvagy használati tárgyak alkatrészét;

3. a külföldön megjelenő és az álladalom határain belől behozott politikai tartalmú hírlapok, mellyek alatt különösen olly lapok értetnek, mellyek politikai újdonságokat s értekezéseket tartalmaznak, s naponként vagy legalább hetenként egyszer adatnak ki, azokat kivéve, mellyek

a) a kiadásnak egy fél évnél régibb napjáról keletkeznek, vagy

b) utasok által saját használatukra magokkal vitetnek.

4. Az álladalom terjedelmén belőli használatra rendelt és a kézírástól különböző módon többszörözendő, magánügyekbeli hírdetvények, függesztessenek bár azok köz helyeken ki, vagy csatoltassanak hírlapokhoz, avvagy más módon tétessenek forgalomba s terjesztessenek el.

Ez alól kivétetnek:

a) Azon kihirdető végzések, közhírrétételek s egyéb hírdetvények, melyek közhatóságoktól s hivataloktól, községektől, közintézetek s alapítványok igazgatóhatóságaitól, egyházi s vallástársulatoktól hivatásuk czéljaira hivatalosan adatnak ki.

b) Azon hírdetvények, mellyek csupán emberségi s jótékony czélokra, nem pedig az egyleti tagok hasznának eszközlésére irányozvák, ha csupán ezen egyleti czélokat tárgyazzák:

c) Olly hírdetvények mellyek más személyektől, kizárólag emberségi vagy jótékony czélokra keletkeznek.

5. Minden hírdetvények s tudósítások, mellyeket valaki belföldi hírlapokba vagy más időszaki iratokba iktattat. A 4-ik *a. b. c.* alatt elősorolt kivételek ezekre szintúgy érvényesek.

2. Ezen tárgyak némellyikét tárgyazó illetékmentesség föltételei, ha azok külföldre rendelvék.

2. §.

A külföldre küldendő játékkártyák, naptárak és hírdetvények az adó alól fölmentetnek, ha az illetékfizetésre kötelezett azokat a lakhelyéhez legközelebbfekvő vám-, bélyeg- vagy adóhivatalnak a kiviteli nyilatkozattal átadja, ott az illetéket biztosítja, és magát az olly belföldi árúk utalványozasára nézve, mellyeknek kivitelét a fél kimutatni köteles, megszabott eljárásnak alája veti. Ugyanaz köteles a vámjegyen kifejezett határidő alatt az elküldött tárgyaknak az álladalom terjedelméből kivitelét bebizonyítani.

3. Lefizetés neme.

3. §.

Az adó az 1-ső §-ban 1–4. elősorolt tárgyaktól bélyeg által, a belföldi hirlapokba iktatásoktól pedig közvetlenül szedetik be. A külföldi hírlapoktóli illeték beszedése a 20, 21, 22. §§. határozataihoz alkalmazandó.

[…]

Második czikk.

[…]

II. Naptárbélyeg.

l. Naptári illeték.

16. §.

A bélyegilleték minden naptárakra nézve különbség nélkül, darabonként három krajczárt (a lomhárd-velenczei királyságban 15 cent.) tesz.

2. A bélyeg minősége.

17. §.

A bélyeg azon esetben, ha naptár csak egy lapból áll, ennek előoldalára, ha több lapból áll, a czímlapra nyomatik.

3. Az illetékfizetés időpontja.

18. §.

A naptárak eladás végett az árulási helyre nem vitethetnek, vagy másnak át nem adathatnak mindaddig, míg a törvényes bélyeg reájok nem nyomatott.

[…]

lII. Külföldi hírlapokért járó illeték.

l. Külföldi hírlapoktóli illeték.

20. §.

A bélyegilleték az ausztriai álladalom terjedelmén kívül megjelenő politikai tartalmú hírlapok minden példányától két krajczárt (a lombárd-velenczei királyságban 10 cent.) tesz. A bélyeg a hírlapnak első lapjára nyomatik.

2. Illetékfizetés a cs. k. postaigazgatóság útjáni megrendelés esetében.

21. §.

Azon külföldi hírlapoktóli illeték, mellyek a cs. k. postaigazgatóság útján rendeltetnek meg, a postabérrel együtt fizettetik ki. Azon hírlapokra nézve, mellyek az álladalom terjedelmébe más módon hozatnak be, a 4-ik §. megtartandó.

3. Különös határozatok a közös postaegyletben megjelenő hírlapokra nézve.

22. §.

Azon hírlapokra nézve, mellyek az Ausztriával közös postaegyletet képező álladalmakban jelennek meg, a hírlapkiadás tárgyában fennálló szerződések megtartandók.

IV. A hírdetvények bélyege

1. A hírdetvényekért járó illeték.

23. §.

Az l-ső és 4-ik §-ban kijelelt hírdetvényektőli bélyegilleték tesz:
1. egy fél krajczárt (a Lombárd-velenezei királyságban 3 cent.) minden darabtól, ha a négyszög térmérték 180 bécsi négyszöghüvelyket meg nem halad;
2. egy krajczárt (a Lombárd-velenczei királyságban 5 cent) ha a papiros alakzata ezen térmértéket meghaladja.

2. Az illetékfizetés időpontja.

24. §.

A bélyegilleték a hírdetvény kinyomása előtt lefizetendő, a bélyeg tehát a bélyeghivatalhoz nyomatlanul hozott papirosra felnyomandó.

3. Magánmegjelelés.

25. §.

Az illetékkötelezett hírdetvény minden nyomatának, azon nyomda tulajdonosának, melly által az nyomatott, nevét és álláshelyét kell tartalmaznia.

V. Az illetékkötelezett hírdetvényeknek belföldi időszaki iratokba iktatásától járó illeték.

1. Beiktatásoktóli illeték.

26. §.

Az illetékkötelezett hírdetvényeknek vagy tudósításoknak belföldi időszaki iratokba iktatásátúl járó illeték tíz krajczárt·(a lombárd-velenczei királyságban ötven cent.) tesz minden előszöri beiktatásért, s ugyanannyit ezen beiktatásnak minden ismétléseért.

2. Az lefizetés ideje és módja.

27. §.

Ezen illeték a lap kiadója által, az abba minden naptári hó folyama alatt felvett hírdetvényekért és tudósításokért, legfeljebb a következő hó 5-ig, ezen hírdetvényeknek a lap által igazolt jegyzékével az illeték beszedésére rendelt hivatalnál lefizetendő.

[…]

Harmadik czikk.

Az illetkfizetési kötelezettségről s ezérti felelősségről.

1. Közvetlen kötelezettség.

28. §.

A jelen törvény által megállapított adó lefizetésére kötelezvék:
a) játékkártyáktól ezek készítője,
b) naptáraktól ezek kiadója,
c) hírdetvényektől azon vállalat, mellyben ezek kinyomása történt,
d) a belföldi időszaki iratokba iktatásoktól, azok kiadója,
e) az l-ső §-han 1–4. említett külföldi tárgyaktól az, ki ezeket behozza vagy maga avvagy más részére a külföldről kapja.

[…]

1850-diki November 15-kén kelt császári nyíltparancs,

kiható a birodalom egész terjedelmére,

mellynél fogva a nyomtatványok általi bármelly közlés, melly a hadcsapatoknak a birodalombani mozgalmaira vagy hasonló viszonyokra s katonai működésekre vonatkozik, a hivatalos tudósítások egyedüli kivételével, föltétlenül tiltatik, 500 ftig terjedhető büntetéssel, s másodszori áthágás esetében ezenkívül még az illető hírlap további megjelenésének megszüntetésével is büntettetvén.

A birodalom egész területén hatályos nyílt parancs megtiltja, hogy a nyomtatványok – a hivatalos közlések kivételével – a hadsereg mozgásairól tudósítsanak.

Mi Első Ferencz József,

Isten kegyelméből ausztriai császár; Magyar- és Csehország, Lombárdia és Velencze, Dalmát., Horvát-, Tótország, Galiczia, Lodomeria és Illíria s Jeruzsálem, s a t. királya; Ausztria főherczege; […]

fontolóra vevén jelen viszonyokat, a birodalmi alkotmány 87-ik §-hoz képest ministertanácsunk javaslatára elhatároztuk következendőket rendelni:

1. A nyilvános lapokban s egyéb nyomtatványokbani bármelly közlés, melly a hadcsapatoknak álladalmainkbani mozgalmára, erejére s fölállítási helyére, a hadi kellékek szállítására s tartási helyére vonatkozik, s átalában minden illyes közlés, melly a katonai működések tervét s irányát megismertetni képes, további rendeletig föltétlenül tiltatik. Ezen tilalom alól csak azon tudósítások vannak kivéve, mellyek az országos hivatalos lapok útján jutottak nyilvánosságra.

2. Ezen tilalomnak bármelly áthágása azon bírói hatóság által, meny az áthágások fölött átatában ítél, ötszáz. forintig terjedhető pénzbeli büntetéssel büntetendő.

3. Másodszori áthágás esetében a bírósági üldözéstől függetlenül az illető hírlap további megjelenése, a jelen tilalmat okozó viszonyok tartásideje alatt a politikai hatóág által megszüntetendő.

Kelt császári fő- és székvárosunkban Bécsben, ezer nyolczszáz ötvenediki November 15-kén.

Ferencz József.

Schwarzenberg, Krauss, Bach, Bruck, Thinnfeld, Thun, Schmerling, Csorich, Kulmer.

A pénzügyministeriumnak 1850-ki november 25-ken kelt rendelete,

kötelező minden koronaországokra,

a belföldi időszaki iratokba beiktatott illetékköteles hírdetvények és tudósításoktól járó illetékek lefizetése alkalmávali eljárás iránt.

(A közönséges birodalmi törvény- es kormánylapból 1850. CLIV. darab, 455. sz., kiadatott 1850-diki november 30-kán.)

A belföldi időszaki lapokban megjelenő hirdetésekről kimutatást kell készíteni. A kimutatást és a hirdetést tartalmazó hírlapokat két példányban a bélyeghivataloknak, vagy ahol olyan nincs, az illetékes adóügyi hivatalnál kell leadni.
A rendelet büntető intézkedéseket helyez kilátásba arra az esetre, ha be nem mutatott hírlapokban illetékköteles hirdetések jelennek meg.

Az 1850-ki september 6-kan kelt ideiglenes törvény 27-dik §-nak végrehajtásául a belföldi időszaki iratokba beiktatott illetékköteles hírdetvények és tudósításoktól járó illetékek lefizetése alkalmávali eljárás iránt következő határozatok tűzetnek ki:

1. Az időszaki irat kiadója által az érintett törvény 27-ik §. szerint előmutatandó jegyzék az idemellékelt minta szerint készítendő, benne az időszaki iratba felvett magánügyekbeni hírdetvények és tudósítások száma minden napra kimutatandó.

Ha az időszaki irat több különös czímmel ellátott osztályzatból áll, akkor az érintett hírdetvényeknek és tudósításoknak mindegyik osztályban előforduló száma minden napra elkülönözve kiteendő.

A jegyzék végén az illetékköteles hírdetvények összes száma, s az e szerint járó illetékmennyiség, és pedig ez utóbbi betűkkel is kiteendő, s elismerendő, hogy az elősorolt adatok es az ezek igazolásaul odacsatolt hírlapok, mellyekben az illetékmentes hírdetvények veres krétával megjegyzendők, teljesek.

2. A jegyzék olly helyeken, hol bélyeghivatalok léteznek, az ezen hivatalokhoz rendelt pénztár-osztályzatnál, ezen helyeken kívül pedig az adójárásban a jogügyletektől járó közvetlen illetékek beszedésére rendelt hivatalnál, a kimutatott illetékösszeggel és az erre vonatkozó hírlapokkal együtt, két példányban átadandó.

3. A 2-dik pont szerint az átvételre jogosított hivatal, az utólagos hivatalos helyesítés fentartása mellett, a lefizetett összegről nyugtatványt ad, és a jegyzék egyik példányát a naplóhoz csatolja, a másik a hozzája mellékelt hírlapokkal együtt megvizsgálás és eldöntés végett a járási hatóság elé terjesztetik.

4. Ha a vizsgálat alkalmával úgy találtatnék, hogy az előmutatott hírlapokban foglalt minden hírdetvények nem lennének feljegyezve, vagy ha számadási hibák fordulnak elő, a hírlapkiadóhoz fizetési meghagyás küldetik, mellyben az elmaradott, vagy helytelenül illetékmenteseknek kijelölt, hírdetvények előadandók, s átalában a nagyobb követelés alapja határozottan kiteendő. Ha az vétetnék észre, hogy a jegyzékbe fel nem vétettek olly hírdetvények, mellyek az elő nem mutatott hírlapokban jelentek meg, erre nézve büntető eljárás indítandó, az illetékre nézve pedig a fenebb kijelelt módon kell eljárni.

Krauss.

A kereskedelmi, ipar- és középítészeti ministeriumnak 1851-diki junius 28-kán kelt rendelete,

melly által az országos hírlapokhoz küldött hivatalos hirdetvények bérmentessége állapítattik meg.

(A közönséges birodalmi törvény- és kormánylapból, 1851. XLVI. darab, 167. sz., kiadatott 1851-ki julius 16-dikán.)

A hivatalos hírdetések bérmentesen juttathatók el a hírlapokhoz.

A bírósági s más országfejedelmi hatóságoknak azon hivatalos hirdetvényei, mellyeknek a koronaországokbeli országos hirlapok hivatalos lapjába ingyen kell fölvétetniök, nemcsak a bérmentes hatóságok általi föladás, hanem a hirlapszerkesztőségek részérei kiszolgáltatás alkalmával is bérmentesen kezelendők.

Az illyes küldeményeknek azonban a hivatalos pecséttel lepecsételve és a czimlapon az elküldő hatóság megnevezésével s ezen kijeleléssel: „hivatalos küldemény” kell ellátva lenniök.

Baumgartner.

Rendelete a belügyministernek 1852-diki januar 25-kéről, *a külföldi zsidó és héber ima-és valláskönyvek, továbbá az illír és oláh könyvek bevitele tárgyában.*

(az 1852-diki közönséges birodalmi törvény- és kormánylap VII. dar. 29. sz. kiadatott és szétküldetett január 29-kén 1852.)

A külföldön nyomtatott zsidó és héber ima- és valláskönyvek, valamint az illír és oláh könyvek külföldről továbbra is csak engedéllyel hozhatók be „az ausztriai állam" területére.

Az áruknak az ausztriai császári állambani be- és kivitele tárgyában 1838-diki novemb. 1-jén kelt vámjegyzék 66 tétel 2 pontja alatt foglalt azon határozat: „miszerint a külföldön nyomtatott zsidó és héber ima- és valláskönyvek a beviteli tilalom alá vetvék, s épen úgy, mint az illír és oláh könyvek, a külföldről csak engedelem mellett vitethetnek be" az 1851-diki november 6-kán kelt legf. határozvány folytán továbbá is hatályban marad, s e szerint a fönnevezett könyvek bevitele az ausztriai állam egész területében, csak az illető helytartóságoktól és országfőnökségektől előlegesen kikérendő beviteli engedelem mellett szabados.

Bach, sk.

1852-diki május 27-kén kelt császári nyíltparancs, *melly által a birodalom összes koronaországaira nézve, a katonai határőrvidéket kivéve, egy új sajtórendtartás bocsáttatik ki, s 1852-diki september 1-től kezdve hatályba léptetik, és a sajtóvali visszaélés ellen 1849-diki márczius 13-kán kelt törvény[1] (birod. törv. lap 101 sz.) érvénytelennek nyilváníttatik.*

Az 1852. szeptember 1. napjától hatályos 45 §-ból álló új sajtórendtartás érvényteleníti a korábbi, 1849. március 13-án kiadott törvényt. Utóbbi azonban Magyarországon nem volt hatályos. A sajtórendtartás a katonai határőrvidékre nem vonatkozott.
Az I. „Czikk" általános meghatározásokat ad meg. Az 1. § rögzíti, hogy nyomtatvány alatt bármilyen, itt meghatározott eljárással többszörözött alkotás tekintendő, a hatósági nyomtatványok kivételével. A nyomtatványokon fel kell tüntetni a nyomtató, kiadótulajdonos, kiadó nevét, továbbá a nyomtatás helyét és a megjelenés idejét; időszaki nyomtatványokon ezeken felül a szerkesztő nevét is (2. §). Az időszaki nyomtatványokat a megjelenés vagy szétküldés előtt legfeljebb egy órával be kell mutatni a „közrend és biztonság föntartására kirendelt országfejedelmi hatóságnál", illetve – ha a kiadás helyén ilyen van – az állami ügyésznél. Más nyomtatványok esetében a határidő három nap (3. §). Kötelespéldányok

[1] Magyarországra nem volt érvényes.

küldendők a belügyminisztériumnak, a legfelsőbb rendőrhatóságnak, a császári és királyi udvari könyvtárnak, illetve minden koronaországban a kijelölt könyvtárnak, továbbá időszaki nyomtatványok esetén a koronaország helytartójának (4. §).
A nyomtatványok előállításáról és terjesztéséről szóló II. „szakasz" az iparral kapcsolatos előírások hatálya alá vonja az ilyen tevékenységet. A házalást és a nyomtatványok hatósági engedély nélküli kifüggesztését megtiltja (5–8. §).
A III. „szakasz" az időszaki nyomtatványokkal, vagyis a havonta legalább egyszer megjelenő sajtótermékekkel foglalkozik: ezek kiadásához a legfelsőbb rendőrhatóság, illetve a koronaország helytartójának engedélye szükséges, melyhez a kérelem kellékeit is meghatározza (10. §). Az időszaki nyomtatvány szerkesztőivel szembeni elvárás, hogy a megjelenés helyén kell lakniuk, legalább huszonnégy évesnek és ausztriai állampolgárnak kell lenniük, továbbá személyük és vagyonuk felett szabad rendelkezési joggal, feddhetetlen erkölccsel és megfelelő képzettséggel kell rendelkezniük (12. §). Politikai tartalmú nyomtatványok „biztosítványt" kötelesek letenni, más időszaki nyomtatványok pedig abban az esetben, ha bíróság elítéli azokat (13. §) .A biztosíték összege hatvanezer lakosnál népesebb települések esetén tízezer pengő forint, harmincezer lakos felett hétezer, egyébként pedig ötezer forint (14. §).
Rendelkezik a hivatalos helyreigazítás feltételeiről: azt a következő lapszámban költségmentesen kell megjelentetni. Betiltható az az időszaki és nem időszaki nyomtatvány, amely folyamatosan – mai szóhasználattal – államellenes, vallás-, közerkölcsiség-, közcsend- és rendellenes irányt követ (22. §).
A külföldi nyomtatványokat a birodalom egész területén a legfelsőbb rendőrhatóság betilthatja (23. §).
Büntetendőnek minősül, aki büntetendő tartalmú vagy eltiltott nyomtatványt terjeszt az V. cikk rendelkezése értelmében (24. §). Minden tiltott vagy a rendelkezések kijátszásával megjelentetett nyomtatvány lefoglalható (25. §).
A VII. cikk határozza meg a sajtórendtartás szabályainak megszegése esetére vonatkozó büntetéseket, melyek jellemzően pénzbüntetések, súlyosabb esetekben pedig szabadságvesztés (26–32. §).
A nyomtatványok tartalmára vonatkozó felelősséget szabályozó VIII. cikk azon esetekre állapít meg felelősségi szabályokat, amikor az elkövető az általános büntetőtörvények által nem büntethető. Ellenkező bizonyításáig felelősséggel tartozik a szerkesztő, fordító vagy kiadó, időszaki nyomtatványoknál mindegyik szerkesztő, végezetül a kiadótulajdonos. Meghatározott esetekben pedig a nyomda ügyvezetője felelős végső soron, illetve a terjesztő is felelősségre vonható bizonyos esetekben (33–41. §).
A X. cikk rendelkezése lehetővé teszi háromszori sajtóvisszaélés miatti elítélés esetére az iparüzleti jogosítvány elvételét (44. §).

Mi Első Ferencz József,
Isten kegyelméből ausztriai császár;
Magyar- és Csehország, Lombárdia és Velencze, Dalmát-, Horvát- Tótország, Galíczia, Lodomeria és Illíria s Jeruzsálem, s a t. királya; Ausztria főherczege […]
megfontolván, miszerint a kiegészített átalános büntető törvénynek a birodalom egész terjedelmére nézve, a katonai határőrvidéket kivéve, 1852-diki május 27-én kelt nyíltparancsunkkal történt közhírré tétele, valamint a sajtóvali visszaélés ellen létező törvényes határozatok és szabályok elégtelenségéről szerzett meggyőződés, ezek megvizsgálást szükségessé tette, ministereink és birodalmi tanácsunk meghallgatása után, s az 1849-ki márczius 13-kán kelt nyíltparancsunk egyidejűleges hatályon kívüli tétele mellett, minden koronaországok számára, a katonai határőrvidéket kivéve, a következő

sajtórendtartást kibocsátani, és azt 1852-diki september 1-töl kezdve hatályba léptetni jónak láttuk.

Sajtórendtartás.

I. Czikk.

Általános határozatok.

1. §.

Mindaz, a mi ezen nyíltparancsban a nyomtatványokról rendeltetik, nem csak a nyomtatósajtó termelékeire, hanem az elmének és képző művészetnek kő-, fém- vagy fanyomat, verés, mintázás avvagy bármelly gép- vagy vegytani eszközök által többszörözött minden szüleményeire (irodalmi és művészeti munkákra) nézve is érvényes.

Ellenben ezen nyíltparancs határozatai azon hivatalos nyomtatványokra, mellyek hatóságaink által adatnak ki, nem alkalmazandók.

2. §.

Minden nyomtatványnak a nyomtató, a kiadótulajdonos, és ha különös kiadó létezik, ennek nevével is, valamint a nyomtatási helynek előadásával és a megjelenés idejének szokott megjelölésével kell ellátva lennie.

Ugyanezen szabály érvényes az időszaki nyomtatványok (hírlapok, folyóiratok stb.) minden egyes lapjára (számára) vagy füzetére nézve is, azon további határozattal, hogy annak még a szerkesztő vagy szerkesztők nevét is kell tartalmaznia.

Azon esetekben, mellyekben a kiadótulajdonos a nyomtatványon vagy épen nincs, vagy hamisan van megnevezve, az ezen nyíltparancsban a kiadótulajdonosra szabott kötelezettségek teljesítéseért mindég a nyomtató felelős.

3. §.

Az időszaki nyomtatványnak minden egyes lapjából (számból) vagy füzetéből, és az ezzel szétküldendő minden mellékletből, továbbá a kihirdetendő nyomtatványokból, a nyomtató, vagy ha a kiadás valamelly iparüzletszerű kiadótulajdonos által történik, a kiadótulajdonos köteles, legfölebb egy órával a megjelenés helyéni kiadás vagy szétküldés előtt, időszaki nyomtatványoknál a felelős szerkesztő aláírásával ellátott egy példányt a közrend és biztonság föntartására kirendelt országfejedelmi hatóságnál, és olly helyeken, a hol álladalmi ügyész székel, ennél is egy példányt letenni.

Minden más, a sajtót elhagyó nyomtatványból, köteles a nyomtató egy példányt, a kiadás vagy szétküldés előtt legfölebb három nappal, a megjelenés helyén létező említett hatóságnak átnyújtani.

Az ezen hatóság által az átnyújtó kívánata folytán kiszolgáltatandó vevényben a letétel időpontja pontosan elismerendő.

A nyomtatványnak az említett határidők eltelte előtti minden kiosztása, kiadása, bárminemű szétküldése vagy szétküldés végetti átadása tilos.

4. §.

A kiadótulajdonos tartozik a belföldön kiadott minden nyomtatványból következő kötelespéldányokat, úgymint egyet a belügyministeriumnak, egyet a legfelsőbb rendőri hatóságnak, egyet a cs. k. udvari könyvtárnak, és egyet azon egyetemi vagy országos könyvtárnak átnyújtani, melly különös hírdetvény által minden koronaországban vagy közigazgatási vidékben, ezen kötelespéldány átvételére jogosítottaknak nyilváníttatik.

Ezenfölül az időszaki nyomtatványokból egy kötelespéldány azon koronaország helytartójának, mellyben a nyomtatvány megjelenik, beküldendő.

Ezen megküldéseknek, időszaki nyomtatványoknál megjelenésök szabályszerű időszakaiban, nem időszaki nyomtatványoknál legfölebb a nyomtatvány kiadásától számítandó nyolcz nap alatt kell történniök, ezek bérmentesek, és különösen költséges kiállítású nyomtatványoknál, a kötelespéldányért a bolti árbóli kellő százalék-leszámítás melletti kárpótlás fog adatni.

A kötelespéldányok beküldése alul azonban az üzleti és magánhasználatra való nyomtatványok, mint jelentési czédulák, czímzetek, ajánlási jegyek, üres lapok és a sajtónak hasonló alárendelt termelékei kivétetnek.

Rovatozott papirosok és tisztán iparüzleti minőségű ékítménytárgyak, a mennyiben sem szöveget, sem képes ábrázolatokat nem tartalmaznak, továbbá a függvények s látogatási jegyek a 2 és 3 §§-ban kiszabott alakszerűségek teljesítése alul fölmentvék.

II. Szakasz.

A nyomtatványok készítéséről, és az ezekkeli üzletről.

5. §.

Ki légyen nyomtatványok készítésére, kiadására és az ezekkeli üzletre följogosítva, az iparüzleti törvények és szabályok határozzák meg.

Ezen határozatok az időszaki nyomtatványok készítésére és szétterjesztésére nézve is irányadók.

6. §.

A nyomtatványok szétterjesztését (eladását, árulását vagy kiosztását) csupán a nyomtatványokkali kereskedésre az iparüzleti törvények szerint följogosított személyek, és pedig csak szabályszerű eladási helyeiken jogosítványukhoz képest, és az iparüzleti szabályok által szabályozott mód szerint folytathatják.

7. §.

A nyomtatványokkali házalás, ezeknek eladás végetti kínálása, kikiáltása s kiosztása az iparüzleti helyiségen kívül, tiltatik.

Szintúgy tilos, a nyomtatványoknak utczákon és más nyilvános helyekeni kifüggesztése vagy fölragasztása, a közrend és biztonság föntartására kirendelt hatóság különös engedélye nélkül.

A falragaszok tilalma azonban tisztán helybeli vagy iparüzleti tartalmú hirdetményekre, úgymint: színházi lapokra, bérlések, eladások, mulatságok s. t. e. f. hirdetésére nem vonatkozik.

Illyes hirdetmények a biztonsági hatóság által e végre meghatározott helyeken kifüggeszthetők. Falragasztványok kifüggesztésére senkit sem szabad használni, a ki a biztonsági hatóság engedelemlevelét, mellyben nevének kifejezve kell lennie, magával nem hordja.

Ezen engedelemlevél visszaélés esetében azonnal elvétethetik.

Nyomtatványokrai előfizetőknek vagy aláíróknak gyűjtése, olly személyek által, kik a biztonsági hatóság engedelemlevelével ellátva nincsenek, a nyomtatványokkali házalással egyenlőnek tekintendő.

8. §.

Olly helyeken, a hol nyomtatványokkali kereskedésre jogosított személyek vagy épen nem, vagy a megkívántató számmal, avvagy kellőleg fölállítva nem léteznek, a helytartó, a kimutatott szükséglet folytán, egyes bizalmat érdemlő személyeknek, meghatározott időszaki nyomtatványokra nézve eladási engedélyeket adhat.

Ezen eladási engedélyek mindég csak hat hónapra adandók, semmi más személyre, más eladási helyre és más nyomtatványra nézve nem érvényesek, mint a mellyek ezekben világosan megnevezvék, s visszaélés vagy az engedély áthágása esetében azonnal ismét levétethetnek.

Hasonló eladási engedélyeket ott, a hol a biztonság és rend föntartására saját országfejedelmi hatóságok állítvák föl, ezek, különben pedig a kerületi elöljárók, ha az iránti szükséglet mutatkozik, hatáskörük területében lakó bizalmat érdemlő személyeknek, szent képek, imádságok és imakönyvek eladása végett, vagy bizonyos helységekre avvagy vásárokra, bucsújárónapokra és egyházi ünnepélyekre adhatnak. A biztonság és rend föntartására rendelt hatóságok kötelesek olly helyeken, hol az eladás történik, a fölött őrködni, hogy az illyes jogosítvány át ne hágassék.

III. Szakasz.

Az időszaki nyomtatványokról.

9. §.

Időszaki nyomtatványnak azon nyomtatvány tekintendő, a melly vagy naponként, vagy legalább is havonként egyszer, habár nem egyforma időszakokban is, jelenik meg.
Valamelly laphoz vagy füzethez tartozó alkatrészeknek olly mellékletek tekintendők, mellyek ezzel egyidejűleg s elválasztlanul adatnak ki, és előfizetési úton vagy egyenként elkülönítve nem árultatnak.

Ellenben mindazon lapok által, mellyek tartalmukhoz képest önálló időszaki nyomtatványokat képeznek, és előfizetési úton vagy egyenként elkülönítve árultatnak, a megjelenés föltételei is elkülönítve teljesítendők, és ezen kötelezettség alul valamelly közös czím fölvétele által magukat ki nem vonhatják.

10. §.

Az időszaki nyomtatvány kiadására különös engedély kívántatik. Ennek megadása, a biztosítvány letételére kötelezett időszaki nyomtatványokra nézve (13. §.) a legfelsőbb rendőri hatóságot, a többiekre nézve a koronaország helytartóját illeti.

Az e végetti folyamodványnak, melly azon helyen, hol az időszaki nyomtatvány meg fog jelenni, a közrend- és biztonság föntartására kirendelt hatóság útján benyújtandó, magában kell foglalnia:

1. A kiadótulajdonosnak, és ha különös kiadó létezik, ennek is, nevét és lakhelyét;
2. annak kimutatását, hogy a kiadótulajdonos az iparüzleti törvények szerint illyes iparüzleti vállalatra föl van jogosítva, és hogy rendes lakhelye a kiadás helyén létezik;
3. a törvényes tulajdonokkal bíró szerkesztő nevét és lakhelyét, s ha a lapon több szerkesztők nevezendők meg, mindnyájuknak nevét és lakhelyét;
4. annak kimutatását, hogy a lapon megnevezendő mindegyik szerkesztő a szerkesztőség vezetésére megkívántató törvényes tulajdonságokkal bír.
5. a nyomtató nevét és lakhelyét;
6. az időszaki nyomtatvány megjelölését (czímét), megjelenési időszakait és a szándéklott tartalom előadását (13. §.)

Az engedménynek a helytartó által lett megtagadása ellen a folyamodvány a legfelsőbb rendőri hatósághoz intézendő.

A ki az időszaki nyomtatvány kiadására kapott engedélyt használni akarja, köteles magát ezzel, és azon esetben, ha biztosítvány teendő, ezen utóbbinak letétele iránt, az első lap megjelenése előtt legfölebb nyolcz nappal, a közrend- és biztonság föntartására ugyanott kirendelt országfejedelmi hatóságnál igazolni, és ha a megjelenés helyén egyszersmind álladalmi ügyész székel, az erről jelentést egyidejűleg ennek is átnyújtani.

Az engedély bizonytalan időre is adható, és azt azon hatóság engedelme nélkül, a melly által adatott, másnak átengedni nem szabad.

11. §.

Ha ezen igazolás elmulasztatik, vagy ha ez a közrend és biztonság föntartására kirendelt országfejedelmi hatóság által nem teljesnek nyilváníttatik, úgy az időszaki nyomtatvány kiadása az említett hatóság által minden törvényes föltételek teljesítéseig betiltandó.

Hasonló módon és a mulasztásnak ugyanazon következményei mellett, az időszaki nyomtatvány kiadása közben a 10 §-ban elősorolt kellékek valamellyikére nézve keletkező minden változás is, még a további kiadás előtt följelentendő.

Az említett hatóság intézkedései ellen támasztott panasz esetében, – melly azonban halasztó erővel nem bír, – a határozás a koronaország helytartóját és a további folyamodás útján a legfelsőbb rendőri hatóságot illeti.

12. §.

Az időszaki nyomtatvány mindegyik szerkesztőjének a megjelenés helyén kell laknia, s legalább is huszonnégy évesnek és ausztriai álladalmi polgárnak kell lennie.

Továbbá személye és vagyona fölött szabad rendelkezési joggal, feddhetlen erkölcscsel és olly fokú tudományos képezettséggel kell bírnia, melly az irodalmi vállalat vezetése által föltételeztetik. Álladalmi hivatalnokok a szerkesztésben csak úgy vehetnek részt, ha e végre az előleges fölhatalmazást elöljáró hatóságuktól megkapták.

Olly személyek, kik vizsgálati vagy büntetési fogságban léteznek, fogságuk ideje alatt az időszaki nyomtatványok kiadásából és szerkesztéséből kizárvák.

13. §.

Minden ollyas nyomtatványért, a melly habár csak mellékesen is, a politikai napi eseményeket tárgyalja, politikai, vallási vagy társadalmi kérdésekkel foglalkozik, avvagy átalában politikai tartalmú, a kiszabott biztosítvány leteendő.

Más időszaki nyomtatványok is köteleztetnek a biztosítvány letételére, mihelyest tartalmuk vagy a jelen nyíltparancs áthágása miatt bíróilag elítéltetnek.

Annak elhatározása, valjon valamelly időszaki nyomtatvány a biztosítványt letenni köteles-e, azon esetben, ha ez ellen ellenvetés tétetik, a koronaország helytartóját és további folyamodás útján a legfelsőbb rendőri hatóságot illeti.

A hivatalos hírlapok a biztosítvány letételétől mentesek.

14. §.

A biztosítvány, olly időszaki nyomtatványokért, mellyek hatvanezer lakosnál nagyobb népességű helyeken, vagy ezeknek két mértföldnyi körületében jelennek meg, tízezer pengő forintot; olly helyeken, mellyekben harminczezer lakosnál több létezik, hétezer pengő forint; minden más helyeken ötezer pengő forintot tesz; olly időszaki nyomtatványokért, mellyek hetenként háromszornál kevesebbszer jelennek meg, ezen biztosítványi öszvegnek csak fele teendő le.

15. §.

A biztosítvány a letevő választása szerint vagy készpénzben, vagy a bemutatóra szóló, pengő pénzben kamatoló ausztriai császári álladalmi kötelezvényekben, a letétel napjáni börzefolyam szerint, azonban a névbecsen fölül soha nem számítva, fizetendő le. Az első esetben a biztosítványi öszvegtől a kamat a cs. k. törlesztőalapnál létező pénzláb szerint fizettetik.

Azon pénztárak, mellyeknél a befizetésnek történnie kell, minden koronaországban külön fognak közhírré tetetni.

A biztosítvány az időszaki nyomtatvány megjelenésének megszűnte esetében, az utolsó szám kiadása utáni hat hónap múlva, az illető álladalmi ügyész abbeli bizonyítványának előmutatása mellett, hogy ezen időszaki nyomtatvány miatt semmiféle bírói eljárás sincs folyamatban, a lefizetőnek visszaadatik.

16. §.

A biztosítvány azon nyomtatvány és mellékletei miatt, mellyért adatott, kiszabott minden pénzbeli büntetésekért s a vizsgálati költségekért, az elítélt személyének figyelembe vétele nélkül, kezeskedik.

17. §.

Ha valamelly jogérvényes ítélet által az egész biztosítványnak vagy valamelly részének elvesztése kimondatott, úgy az érdeklettek kötelesek magukat az ítélet jogerőre emelkedése után három nap alatt a közrend és biztonság föntartására kirendelt országfejedelmi hatóságnál és az álladalmi ügyésznél, az elvesztettnek ítélt összeg és a netalán megítélt eljárási költségeknek azon pénztárba lett beszolgáltatása iránt, mellyre ezen pénzbüntetések szállanak, igazolni; ellenkező esetben az álladalmi ügyész ezen befizetésnek a biztosítványbóli teljesítése iránt a bíróság további közbejötte nélkül intézkedik.

Ha a biztosítvány nem készpénzben fizettetett le, úgy e végre, az illy czélból letet álladalmi kötelezvények szükséges része, hasonlókép a bíróság hozzájárulása nélkül, börzeszerűleg adatik el. Az eljárási költségek megtérítése is hasonló módon hajtandó be.

18. §.

Ha a biztosítvány az abból rendelt kárpótlások folytán megkevesbül, úgy annak kiegészítése a 11. §. megállapított következmények alatt legfölebb három nap alatt kimutatandó.

A 11. §-ban megállapított következményeknek van helye azon esetben is, ha az időszaki nyomtatványért biztosítvány nem adatott, és az ítéletileg kiszabott pénzbüntetések vagy az eljárási költségek megtérítése három nap alatt le nem fizettetnek.

19. §.

A már jelenleg létező időszaki nyomtatványok kiadóinak, a biztosítványnak a jelenleg megállapított mennyiség szerinti lefizetésére, három hónapi határidő engedtetik. Ezen időszaki nyomtatványok szabályszerűleg engedélyezetteknek tekintetnek, s kötelesek harmincz nap alatt a 10. §-ban 1–6 alatt elősorolt adatokat a fölhívott hatóságoknál kimutatni. Ezen határidők azon időponttól folynak, mellyben ezen nyíltparancs hatályba lép.

20. §.

Az időszaki nyomtatványba az abban közlött tényeknek minden hivatalos megigazítása, az ennek vétele után legközelebb megjelenő lapba (számba) vagy füzetbe költségmentesen beiktatandó.

A tényeknek az érdeklettek részéről egyéb megigazításai hasonló módon, ingyen azonban csak annyiban iktatandók be, a mennyiben a válasz terjedelme azon czikk terjedelmét, mellyre a válasz vonatkozik, kétszeresen fölül nem haladja.

Ha ezen eset forog fen, úgy a több sorokért a közönséges beiktatási illetékek fizetendők.

A megtagadás esetében, a beiktatás az álladalmi ügyész által eszközlendő ki. Ezenkívül olly időszaki nyomtatvány, melly jelentéseket (hirdetéseket) vesz föl, különös szerződési kötelezettségek esetén kívül is arra szorítható, hogy a biztonsági hatóság kívánatára a hivatalos kibocsátványokat a közönséges beiktatási illetékek megtérítése mellett, a legközelebbi számba beiktassa.

21. §.

Ha valamelly időszaki nyomtatvány ellen bűnvádi eljárás indíttatik, úgy a hatóság meghagyása folytán az ezen bűnvádi tárgyalásban kibocsátott rendeletek teljesen és változatlanul ugyanazon időszaki nyomtatvány legközelebb megjelenő lapjában (számában) vagy füzetében, s szintúgy a bűntető ítélet is közlendők.

Az illyes közlésnél bármiféle hozzáadások és megjegyzések meg nem engedhetők, nem tévén különbséget, valjon ez azon számban, melly a közlést tartalmazza, vagy valamelly más számban történik-e. Továbbá a még lefoglalt vagy büntetésreméltónak nyilvánított nyomtatványt tovább terjeszteni, vagy nyomtatás által közzétenni még akkor sem szabad, ha ez csak mellesleg és elbeszéléskép történnék is.

22. §.

Ha valamelly időszaki nyomtatványban folytonosan a trón, a monarchiai uralkodásforma, a birodalom álladalmi egysége és épsége, a monarchiai elv, a vallás, a közerkölcsiség, vagy átalában az álladalmi társaság alapjai iránt ellenséges, vagy a közcsend és rend föntartásával össze nem egyeztethető irány követtetik, úgy előrebocsátott kétszeri írásbeli sikeretlen megintés után az illyes időszaki nyomtatványnak további kiadása azon koronaország helytartója által, mellyben ezen nyomtatvány kiadatik, három hónapra betiltható.

A hosszabb ideig tartó, vagy egészeni betiltás avvagy az engedmény visszavétele csak a legfelsőbb rendőri hatóság által mondathatik ki.

A belföldön megjelenő más, nem időszaki nyomtatványok is, ha illyes veszedelmes irányt követnek, a legfelsőbb rendőri hatóság által és sürgető esetekben azon koronaország helytartója által, mellyben ezek nyomattak vagy kiadattak, betilthatók. A helytartó intézkedései ellen a folyamodás útja, azonban halasztó erő nélkül, a legfelsőbb rendőri hatósághoz nyitva áll.

IV. Czikk.

A külföldi nyomtatványokról.

23. §.

A külföldi nyomtatványok a legfelsőbb rendőri hatóság által a birodalom egész terjedelmére nézve eltiltathatnak.

A külföldi nyomtatványnak eltiltása, magában foglalja azon nyomtatvány bel- vagy külföldön készült minden fordítása közrebocsátásának vagy terjesztésének avvagy különbeni kiadásának tilalmát is, tartalmazza bár az a nyomtatványt egész terjedelemben vagy ennek csak egy részét.

A cs. k. postaintézet a tiltott külföldi, vagy ezekkel egyenlő nyomtatványokra sem az előfizetéseket, sem különben szállítás végett azon nyomtatványokat el nem fogadhatja, és azoknak bevitele, árulása, hirdetése s terjesztése mindenkinek tiltatik.

V. Czikk.

A nyomtatványok büntetésreméltó terjesztéséről.

24. §.

Büntetésreméltó terjesztőnek tekintendő minden könyv- vagy műárus, ószerárus, könyvnyomtató, kiadótulajdonos, vagy bárki, a ki a nyomtatványok árulását iparüzletkép folytatja, ha ő büntetésreméltó tartalmú, vagy valamelly tudtára esett különös intézkedés által eltiltott nyomtatványokat szétküld, vagy ezek szétküldésére megrendelés által okot szolgáltat, avvagy illyes nyomtatványokat az áruk bevételére nézve létező szabályok áthágásával a külföldről az ausztriai álladalom vidékébe behoz vagy behozat; továbbá bárki, a ki illyes nyomtatványokkal jogosítlan vagy titkos kereskedést űz, vagy ezeket nyilvános helyeken, olvasókörökben, kölcsönkönyvtárakban sat. kiteszi vagy különben további terjesztés végett másoknak átengedi.

VI. Czikk.

A lefoglalásról.

25. §.

A közrend és biztonság föntartására kirendelt hatóság köteles minden tiltott, valamint minden ollyan nyomtatványt, a melly jelen nyíltparancs szabályainak figyelembe vétele nélkül adatik ki, vagy mellynek tartalma valamelly, hivatalból üldözendő büntetésreméltó cselekvény alapjaul szolgál, lefoglalni. Minden lefoglalás iránt a szabályszerű eljárás indítandó.

A biztonsági hatóság által rendelt lefoglalás elleni folyamodás a helytartóhoz s tovább a legfelsőbb rendőri hatósághoz intézendő. A folyamodás halasztó hatállyal nem bír. Az illyes lefoglalás megszüntetése csak politikai úton történhetik.

VII. Czikk.

A sajtórendtartás áthágása miatti büntetésekről.

26. §.

Jelen nyíltparancs 2, 3 és 4 §§. szabályainak áthágása huszonöttől kétszáz pengő forintiglani bírsággal büntetendő, melly ismétlés esetében megkettőztethetik.

A 2. §-ban kiszabott följegyzésben tudva tett hamis előadás miatt a nyomtató vagy a különbeni bűnösök ezenfelül nyolcz naptól egy hónapiglani fogsággal büntetendők.

27. §.

Jelen nyíltparancs 5–8 §§. szabályainak áthágásai miatt, nem tekintve az iparüzleti törvények szerint netalán bekövetkező elbánást, úgy a közvetlen tettes, mint az is, ki őt e végre megrendelte, öttől kétszáz pengő forintiglani bírsággal, vagy egy naptól egy hónapiglani fogsággal büntetendő.

A házaló kereskedésben vagy különben tiltott terjesztésben avvagy zugforgalomban ért vagy szabályellenesen nyilvánosan kifüggesztett nyomtatványok elkobzandók.

28. §.

Valamelly időszaki nyomtatványnak a 9–19 §§. rendeletei elleni kiadásaért, nem tekintve a 11. és 18. §§-ban kimondott következményeket, a kiadótulajdonos és a nyomtató ötventől ötszáz pengő forintiglani bírsággal büntetendő.

29. §.

Az álladalmi ügyész vagy hatóság részéről átadott hirdetmények kinyomtatásának megtagadása (20. és 21. §§.) huszonöttől kétszáz pengő forintiglani bírsággal büntetendő.

A megtagadás folytatása esetében az időszaki nyomtatvány további megjelenése a kiszabott kötelesség teljesítéseig betiltható.

Ezenkívül a fönebbi kötelezettség teljesítése végetti más törvényes kényszerítő eszközök alkalmazása föntartatik.

30. §.

A közzététel végett átadott hatósági kibocsátványokhoz csatolt hozzáadásoknak vagy az ezek iránti megjegyzéseknek beiktatása, továbbá valamelly lefoglalt vagy büntetésreméltónak nyilvánított nyomtatvány (21. §.) továbi hirdetése vagy terjesztése ötventől ötszáz pengő forintiglani bírsággal, s különösen gonosz szándék esetében azonfölül nyolcz naptól egy hónapiglani fogsággal büntetendő.

Az ezen áthágás tárgyát képező nyomtatványok, valamint az ezek készítésére szolgáló betűszedvény vagy különbeni készületek megsemmisítendők.

31. §.

Olly időszaki nyomtatványnak, mellynek kiadása a hatóság által betiltatott, hasonló vagy megváltoztatott czím alatti további közzététele, nem tekintve a rendelendő betiltást, ötventől ötszáz pengő forintiglani bírsággal, és súlyosító körülmények esetében a szerkesztő, kiadótulajdonos vagy nyomtató e miatt egytől három hónapiglani fogsággal és különösen súlyosító körülmények között a nyomtató és kiadótulajdonos az iparüzlet elvesztésével is büntetendő.

32. §.

A tiltott vagy ezekkel egyenlő nyomtatványok bevitele, árulása, hirdetése és terjesztése ötventől ötszáz pengő forintiglani bírsággal, és súlyosító körülmények között egytől három hónapiglani fogsággal büntetendő.

A terjesztésben ért illyes nyomtatványok elkobzandók. Ha a külföldről a császári birodalomba behozott nyomtatványok terjesztése a tilalom kibocsátása előtt történt; ezen nyomtatványok, – a mennyiben tartalmuk miatt bírói eljárás nem indíttatik, – az országból kitakarítandók.

Ugyanezen büntetés szabandó az ideiglenesen vagy végképen betiltott lap önhatalmú kiadásának minden kísérletére, valamint az illyes lap terjesztésére is.

VIII. Czik.

A nyomtatványok büntetésreméltó tartalmaérti felelősségről.

33. §.

A ki magát nyomtatványok által valamelly az általános büntető törvények szerint büntetésreméltónak nyilvánított cselekvényben teszi bűnössé, az ezen törvények által kiszabott büntetések alá esik.

34. §.

A büntetésreméltó nyomtatvány szerkesztésénél, nyomtatásánál vagy terjesztésénél közremunkáló személyek, a mennyiben ők az általános büntető törvénykönyv határozatai szerint a nyomtatvány által elkövetett bűntettben vagy vétségben bűnösöknek nem találtatnak, a következő esetekben a büntetésreméltó tartalomért egyidejűleg felelősek, és a köteles figyelem és gondoskodás elmulasztása miatt az alábbi következő határozatok szerint büntetendők, és pedig;

a) a szerkesztő, fordító vagy kiadó, a mennyiben be nem bizonyítja, hogy a nyomtatás az ő tudta s bűne nélkül történt;

b) időszaki nyomtatványoknál a lapon megnevezett mindegyik szerkesztő, ha be nem bizonyítja, hogy a büntetésreméltó czikk kinyomtatása határozott akarata ellen történt, és hogy ő a jelentést erről legfölebb a próbapéldány (3. §.) átadásaig az illető hatóságnál megtette;

c) a kiadótulajdonos, űzze bár a nyomtatványok kiadását iparüzletkép, vagy csak ezen külön esetben vállalta legyen is azt föl.

35. §.

Ezen személyeken kívül a nyomtatvány tartalmáért a nyomtató (a nyomda ügyvezetője) felelős:

a) ha iparüzletileg jogosított kiadótulajdonos a nyomtatványon nincs, vagy hamisan van megnevezve;

b) ha a nyomtatvány, külalakjánál fogva valamelly falragaszt vagy röpívet, azaz olly sajtó termeléket képez, melly egyes lapokból áll, vagy legalább egy nyomtatott íven túl nem terjed;

c) ha a nyomtatás ezen nyíltparancs 2. és 3. §§-nak áthágásával történt.

36. §.

Az eladással foglalkozó, áruló vagy terjesztő a nyomtatvány tartalmáért felelős:

a) külföldi nyomtatványoknál, ha a nyomtatvány megjelenésének helye vagy annak szerkesztője, vagy kiadótulajdonosa, avvagy a megküldés módja a nyomtatvány gyanús tartalma iránt figyelmet gerjeszteni képes, vagy ha az általános kiszabott vagy legalább szokott megjelölések, tudniillik a nyomtatvány megjelenésének helye és ideje, továbbá kiadótulajdonosának neve hiányzik, vagy helytelenül van előadva, vagy ha végre, az eladás titkos módon történik;

b) olly nyomtatványoknál, mellyek ezen nyíltparancs 5–8 §§-nak áthágásával bocsáttatnak forgalomba;

c) falragaszok és röpíveknél (35. §.).

37. §.

A büntetésreméltó nyomtatványok kiadásánál közremunkáló személyek felelőssége (34–36 §§.) a nyomtatványok és az ahhoz tartozó mellékeltek teljes tartalmára kiterjed.

A szerkesztőségnek vagy kiadónak a fölvett beiktatások tartalma elleni óvásai és nyilatkozatai, vagy a más személyek által elvállalt kezesség, ezen törvényes felelősséget meg nem szüntetik.

38. §.

Ha valamelly nyomtatvány tartalma a törvény által bűntettnek nyilvánított cselekvényt képez, úgy az ezen tartalomért felelősek mindegyike (34–36 §§.), kinek közremunkálása

bűntettül nem tulajdoníttatott, egytől hat hónapiglani fogsággal, és súlyosító körülmények között hat hónaptól két évigleni szigorú fogsággal büntetendő.

Ezenfölül olly időszaki nyomtatványoknál, mellyekért biztosítvány adatott, ennek az általános büntető törvénykönyv 28. §-ban megállapított mérték szerinti elvesztése ítélendő.

Ha pedig a nyomtatványért biztosítvány nem adatott, úgy az iparüzleti kiadótulajdonos ellen, vagy a mennyiben illyes a nyomtatványon nincs, vagy hamisan van megnevezve, a nyomtató (a nyomda ügyvezetője) ellen, ha közremunkálásuk nekiek bűntettül nem tulajdoníttatott, a fogsági büntetés mellett ötszáztól ezer pengő forintiglani bírság ítélendő.

39. §.

Ha a nyomtatvány tartalma vétséget képez, úgy az ezen tartalomért a 34–36 §§. értelmében felelősek mindegyike, a ki ugyanazon vétségben bűnösnek nem találtatik, tizennégy naptól három hónapiglani fogsággal vagy ötventől ötszáz forintiglani bírsággal büntetendő. Súlyosító körülmények között hat hónapi fogság ítélendő.

40. §.

A 39. § esetében is, olly időszaki nyomtatványoknál, mellyekért biztosítvány adatott, egyszersmind a biztosítványnak az általános büntető törvénykönyv 251. §-ban megállapított mérték szerinti elvesztése ítélendő.

Ha pedig a nyomtatványért biztosítvány nem adatott, úgy az iparüzleti kiadótulajdonos ellen, s a mennyiben illyes a nyomtatványon nincs, vagy hamisan van megnevezve, a nyomtató (a nyomda ügyvezetője) ellen, ha közremunkálásuk nekiek vétségül nem tulajdonítatott, száztól ötszáz pengő forintiglani bírság ítélendő.

41. §.

A sajtóügyekben ítéletileg kimondott pénzbüntetések behajtásának módja iránt, azon pénzalap iránt, mellybe ezek beszolgáltatandók, valamint a pénzbüntetésnek fogsággá leendő átváltoztatása iránt, az általános büntető törvénykönyv határozatai alkalmazandók.

IX. Czikk.

A hatóságoknak a sajtóügyekbeni illetőségéről.

42. §.

A 2. bezárólag 32. §§-nak áthágásai miatti eljárás, a határozat és a büntető ítélet végrehajtása, a rend és biztonság föntartására kirendelt országfejedelmi hatóságot, minden más esetekben a rendes bírói hatóságot, és pedig azon országokban, a hol és a meddig az 1850-diki január 17-kén kelt büntető pörrendtartás hatályos, a járási társasbíróságokat, a birodalom minden többi részeiben pedig az országfejedelmi társas büntető bíróságokat illeti.

Ha azon nyomtatvány tartalma által, mellynél a sajtórendtartás áthágása történt egyszersmind valamelly magábanvéve büntetésreméltó cselekvény követtetett el, úgy azon büntető bíróság, mellyet a nyomtatvány tartalma által elkövetett büntetésreméltó cselekvény fölötti törvényhatóság illeti, köteles a sajtórendtartás áthágása fölött is ítéletet hozni.

43. §.

Azon büntetések fölött, mellyek valamelly nyomtatvány büntetésreméltó tartalma miatt (33–40 §§.) szabandók, azon bíróságok ítélnek, mellyek általában a tartalmon alapuló bűntett vagy vétség fölötti határozásra hivatvák.

X. Czikk.

Az iparüzleti jogosítvány elvételéről.

44. §.

Olly iparüzőktől, kik a sajtóvali visszaélés ellen kibocsátott törvényeknek iparüzletök gyakorlata közbeni megszegései miatt már kétszer elítéltettek, további elítéltetésök esetében, az iparüzleti jogosítvány elvétethetik.

XI. Czikk.

Az elévülésről.

45. §.

A jelen nyíltparancs áthágása miatti vizsgálat és büntetés megszűnik, ha az áthágás elkövetése utáni hat hónap alatt eljárás nem indíttatott, vagy ha a megkezdett eljárás ugyanannyi időn át nem folytattatott.

Ezen nyíltparancs végrehajtásával a bel- és igazságügyi ministerek a legfelsőbb rendőri hatósággal egyetértőleg bízatnak meg, és az ennek foganatosítása végett szükséges rendeletek kibocsátására fölhatalmaztatnak.

Kelt császári fő- és székvárosunkban Bécsben, 1852-diki május 27-kén.

Ferencz József.

Gr. Buol-Schauenstein s. k. **Bach** s. k. **Krauss** s. k.

Legfelsőbb rendeletre:
Ransonnet s. k.

Kibocsátványa a pénzügyministeriumnak 1852-diki augustus 14-ről, *melly által azon álladalmi pénztárak jeleltetnek ki, mellyeknél a politikai tartalmú időszaki nyomtatvány kiadásáért, vagy az időszaki nyomtatvány bírósági elítéltetése esetében a biztosítvány letétethetik, s melly által az 1849-diki marczius 24-kén kelt kibocsátvány (birod. törv. lap 190. sz.) hatályon kívül tétetik.*

(az 1852-diki közönséges birodalmi törvény- és kormánylap L., dar. 163. sz. kiadatott és szétküldetett august 21-kén 1852.)

A pénzügyminisztérium meghatározza azokat a pénztárakat, ahol a politikai lapok utáni lapbiztosíték letehető.

Az 1852-diki majus 27-kén kelt legfelsőbb nyíltparancsnak (birod. törv. lap 122. sz.), mellyel az új sajtórendtartás kibocsáttatott, 15. §. szerint, a politikai tartalmú időszaki nyomtatvány kiadásáért s ugyan azon nyíltparancs 13. §. szerint más időszaki nyomtatványokért is, ha azok bíróilag elítéltetnek, a biztosítvány a letevő választása szerint

vagy készpénzben vagy bemutatóra szóló, pengő pénzben kamatoló ausztriai álladalmi kötelezvényekben, a letétel napjáni börzefolyam szerint, azonban a névbecsen fölül sohasem számítva, fizetendő le, s az elsőbb esetben a biztosítványi összegtől a kamat a cs. k. törlesztőalapnál létező kamatláb szerint fizettetik.

Azon pénztárak, mellyeknél az említett biztosítvány letételének történnie kell, az igazság-, bel- és pénzügyi ministeriumok, továbbá a legfőbb rendőri hatóság közötti értekezlet folytán következők:

[…]

Rendelete a bel- és igazságyügyi ministereknek és a legfőbb rendőri hatóság főnökének, *melly által a sajtórendtartás f. évi [1852.] september 1-től kezdve a kivételes állapotban létező biralomrészekre* is kiterjesztetik.

Az 1852. május 27-én kiadott sajtórendtartás 1852. szeptember 1-jével – a határőrvidékek kivételével – a kivételes állapotban levő birodalomrészekben is hatályba lép.

Ő. cs. k. apostoli Felsége Szent-Mártonban f. évi augustus 11-kén kelt legfelsőbb határozványával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, miszerint a sajtórendtartás f. évi september 1-jétől kezdve azon biralomrészekben is, mellyek jelenleg kivételes állapotban vannak, teljes törvényerőbe léptetendő, s a sajtórendtartásban kijelelt hatóságok által foganatosítandó.

Ehhez képest september 1-jétől a politikai és rendőri hatóságok, az álladalmi ügyészségek és a rendes bíróságok a sajtó által elkövetett büntetésre méltó cselekvények megbüntetése tekintetében, a büntető törvény, az illetőségi rendeletek és a sajtórendtartás által reájok ruházott szabályszerű hatáskörbe lépendnek és a katonai hatóságoknak s a hadi törvényszékeknek a sajtóügyekbeni hatásköre ugyanazon naptól kezdve megszűnik.

Bach s. k. Krauss s. k. Kempen s. k.

Rendelete a legfőbb rendőri hatóság főnökének 1852-diki september 8-ról, *a „Fränkischer Kurier” című hírlap eltiltása tárgyában*.

(az 1852-diki közönséges birodalmi törvény- és kormánylap LV. dar. 178. sz. kiadatott és szétküldetett september 15-kén 1852.)

A „Fränkischer Kurier” című hírlapot az 1852. május 27-én kiadott sajtórendtartás 23. §-a alapján kitiltják a „birodalom” egész területéről.

Miután a Tümmel W-nél Nürnbergben, Meyer G. felelős szerkesztése alatt megjelenő „Fränkischer Kurier” (Mittelfränkische Zeitung) czímű hírlap a közcsend és rend fentartásával meg nem egyeztethető irányt az ausztriai kormány elleni gyűlölséges módon tanúsított; a legfőbb rendőri hatóság, az 1852-diki majus 27-kén kelt sajtórendtartás 23. §. értelmében ezen hírlapot a birodalom egész terjedelmére eltiltja.

Kempen s. k.

Hirdetménye a[z] [erdélyi] cs. k. katonai és polgári kormányzónak 1852-diki september 10-ről, *a rendőri és közigazgatási hatóságoknak sajtóügyekbeni illetősége iránt.*

Az erdélyi katonai és polgári kormányzó megnevezi a sajtókihágások miatt indított ügyekben illetékes erdélyi hatóságokat.

A bel- és igazságügyi ministeriumoknak s a legfőbb rendőrhatóság elnökének 1852. august. 18-ról kelt, az országos törvénylapban (XVII. darab) 1852. september 1-ről 5292 elnöki sz. a. közhírré tett rendeletére vonatkozva, melly által a sajtórendtartás 1852. september 1-jén kezdve a kivételes állapotban levő birodalomterületekre is kiterjesztetett, a hatóságoknak sajtóügyekbeni illetősége iránt az 1852. május 27-róli sajtórendtartás 42. §-sa értelmében a következők állapíttatnak meg:

1-ször. A sajtórendtartás 2–32 §§-ainak áthágásai elleni büntető eljárás, határozás és végrehajtás illeti:

a) Nagy Szeben fővárosa s az egész nagyszebeni közigazgatási kerület (szék) területén kizárólag a nagyszebeni cs. k. rendőrigazgatóságot),
b) Brassó városa s az egész brassói vidék területén a brassói cs. k. rendőrigazgatóságot (városkapitányságot),
c) Kolozsvár városa s az egész kolosvári közigazgatási kerület területén a kolozsvári cs. k. rendőrigazgatóságot (városkapitányságot),
d) Szászváros, Szászsebes, Szerdahely, Medgyes, Segesvár, Kőhalom, Nagysink, Újegyház közigazgatási járásai (székei) s Besztercze vidékének Szászrégennel együtti területén, a fenebb említett hivatalos teendők a kerületi hivatalok gyanánt működő városi tanácsokra s székhivatalokra bízatnak, s még pedig további rendelkezésig az illető hivatalok elnökeinek személyes felelőssége alatt
e) a károlyfejérvári, kolozsvári, rettegi, udvarhelyi és fogarasi közigazgatási vidékeken, a sajtóügyekbeni hivatalos eljárás, egyedüli kivételével a kolozsvári kerületnek, a felállított cs. k. kerületi hivatalokra bízatik tisztterületök egész terjedelmére nézve, olly móddal, hogy azon városokban is, mellyekben a közvetetlen a katonai vidékparancsnokságok alatt álló tanácsok léteznek, ezen községi hatóságok is az illető cs. k. kerületi hivatalok alá rendeltetnek, s azok a fenemlített sajtóügyekbeni hivatalos eljárástól elrekesztetnek.

2-szor. Minden sajtóügyekbeni tudósítások, feljelentések s más benyújtványok, továbbá az első bíróságú hatóságok határozatai elleni folyamodások, közvetlenül a cs. k. katonai és polgári kormány elnökségéhez N. Szebenbe intézendők.
3-szor. Minden más, a sajtórendtartás 42. §. szerint rendes hatóságokhoz utasított esetekben, a jelenlegi rendelet 1-ső szakaszában említett rendőri és közigazgatási hatóságok forduljanak e tárgyba vágó viszonyok között közvetlenül az illető büntető törvényszékekhez.

Herczeg Schwarzenberg Károly s. k.
altábornagy.

Rendelete a pénzügyministeriumnak 1852-diki sept 13-ról, *melly által a külföldről érkező nyomtatványok körüli vámhivatali eljárásnak a sajtótörvény foganatosítása végett szükséges némelly változásai tétetnek közhírré.*

(az 1852-diki közönséges birodalmi törvény- és kormánylap LVII. dar. 183. sz. kiadatott és szétküldetett a német-magyar és német-román kettős kiadásban october 16-kán 1852.)

A rendelet meghatározza azokat a fővámhivatalokat, ahol a külföldről érkező könyvküldemények és nyomtatványok vámkezelése és egyúttal rendőrhatósági átvizsgálása történhet. Kivételt képeznek az utazó személyes használatra magával hozott nyomtatványok, amelyek nem esnek vámkezelés alá. Ha azonban az utazó ingóságai között ugyanazon nyomtatvány egynél több példányban fordul elő, vagy ha a bevitel olyan körülmények között történik, mellyekből a terjesztés szándékára lehet következtetni, akkor a vámhivatalhoz való utalásnak van helye.

Az 1852-diki majus 27-kén kelt sajtórendtartás végetti utasítás 9 §-nak határozatai szerint, a rendőri hatóságoknak a külföldről érkező könyvküldemények pontos átvizsgálása kötelességévé tétetett és megállapítatott, miszerint a nyomtatványoknak rendőri szempontbóli átvizsgálása a vámkezelés alkalmával eszközlendő, ’s hogy e szerint ezen utóbbi jelenleg csak azon első osztályú fővámhivataloknál történhetik, mellyeknél könyvvizsgálati bizottmányok rendelvék ki.

Ezen fővámhivatalok a következők:

[…]

Magyarországra nézve	Pest, Pozsony, Sopron
Erdélyre nézve	Nagy-Szeben, Brassó
a Vajdaságra és bánságra nézve	Temesvár
[…]	
Horvát- és Tótországra	Zágráb, Fiume
[…]	

E miatt a külföldről érkező könyvkötegek, keresztboríték alatti küldemények sat., szállítassanak bár azok postán vagy más alkalmatosság által, a határszélről kezelés végett ezen fővámhivatalokhoz utalandók, és ezen utalás alól csak az időszaki nyomtatványok vétetnek ki, mellyeknek a posta általi kiosztása megengedtetett.

Ez által az 1851-diki november 6-kán kelt vámjegyzékhezi előemlékeztetések 29 §-nak határozatai, továbbá magának a vámjegyzéknek a vámhivatalok jogosítványairól szóló határozatai, lényeges változást szenvednek, minthogy a nyomtatványok megvámozására nem minden első osztályú fővámhivatalok hatalmazvák fel, és a másod osztályú fővámhivataloknak s az első osztályú mellékvámhivataloknak azon kivételes fölhatalmaztatása, – melly szerint ezek által a határforgalomban, vagy ha az utazók által saját használatukra magukkal vitt tárgyak körül forog a kérdés, a magasb osztályú hivataloknak föntartott czikkek is megvámozhatók, azon esetben, ha azoknak mennyisége a megvámozási egységet, vagy illetőleg ezen egység felét meg nem haladja, – jövendőben a nyomtatványok tekintetében hatályon kívül léptetendő, minél ezen kifejezés alatt „nyomtatványok" az 1852-diki május 27-kén kelt legfelsőbb nyíltparancs 1 § szerint (birod. törv. lap 603. lap) kő-, fém- vagy fanyomat, verés, mintázás, vagy bárminemű gép- vagy vegytani eszközök által többszörözött irodalmi és művészeti művek értendők.

Ennélfogva a nyomtatványok megvámoztatására föl nem hatalmazott határbeli vámhivatalok a vámvonalon keresztüli bevitelben előforduló nyomtatványokat a fönemlített első osztályú fővámhivatalok valamelyikéhez, vagy ha a nyomtatványok olly utazóknak ingóságai között fordulnak elő, a ki az államvidéken föltartózkodás nélkül utazik keresztül, azokat hivatalos lepecsételés alatt azon hivatalhoz kötelesek utalni, melyen keresztül a kilépésnek történnie kell.

Ezen eljárásnak azonban nincs helye, és az utazó által magával hozott nyomtatványok utalása egészen abbahagyandó azon esetben, ha azok csupán egyes példányokban fordulnak elő, az utazó személyes használatára rendelvék és minőségökre s mennyiségökre nézve annak szükségletéhez alkalmazvák, következőleg a vámjegyhezi előemlékeztetés 21 § 7 sz. szerint az utazási ingóságok gyanánti vámmentes kezelésre alkalmasak.

Ha azonban az utazó ingóságai között ugyanazon nyomtatvány egynél több példányban fordulna elő, vagy ha a bevitel olly körülmények között történnék, mellyekből a szétterjesztési szándékot lehetne következtetni, úgy a hivatalos zár alatti utalásnak van helye.

Jelen rendelet azon a napon lépend hatályba, mellyen az minden egyes vámhivatalnak az elöljáró hatóság által meg fog küldetni.

Baumgartner s. k.

Rendelete a legfőbb rendőri hatóság főnökének 1852-diki sept. 17-ről, *a „Berlinische Nachrichten von Staats- und gelehrten Sachen" (Haude-Spenner'sche Zeitung) czímű lap eltiltása iránt.*

(az 1852-diki közönséges birodalmi törvény- és kormánylap LVIII. dar. 188. sz. kiadatott és szétküldetett a német-magyar és német-román kettős kiadásban october 16-kán 1852.)

A rendelet a berlini „Berlinische Sachen" czímű napi lap terjesztését a birodalom egész területén megtiltja.

A legfőbb rendőri hatóság a Haude- és Spenner-féle hírlapkiadásban Berlinben, Spiker S. H. szerkesztése alatt megjelenő „Berlinische Sachen” czímű napi lapot az 1852-diki majus 27-dikén kelt sajtórendtartás 23. §-sa értelmében a birodalom egész terjedelmére nézve eltiltotta.

Kempen s. k.

Rendelete a legfőbb rendőri hatóságnak 1852-diki october 5-ről, *a Turinban megjelenő „L'unione sociale” czímű hetilap eltiltása tárgyában.*

(az 1852-diki közönséges birodalmi törvény- és kormánylap LX. dar. 201. sz. kiadatott és szétküldetett october 12-kén 1852.)

A rendelet a Torinóban (Turin) megjelenő „L'unione sociale” czímű hetilap terjesztését a birodalom egész területén betiltja.

A legfőbb rendőri hatóság a folyó évi september eleje óta Turinban megjelenő „L'unione sociale” czímű hetilapot közártalmú iránya miatt a birodalom egész terjedelmére nézve eltiltja.

Kempen s. k. a. t. n.

Rendelete a legfőbb rendőri hatóságnak 1852-diki oktober 20-ról, *a Berlinben megjelenő, „Budelmeyer Zeitung” czímű hírlap eltiltása iránt.*

(az 1852-diki közönséges birodalmi törvény- és kormánylap LXIII. dar. 231. sz. kiadatott és szétküldetett october 27-kén 1852.)

A rendelet a „Budelmeyer Zeitung” *czímű hírlapot a birodalom egész területén betiltja.*

A legfőbb rendőri hatóság, a Dr. Cobnfeld szerkesztése alatt megjelenő „Budelmeyer Zeitung” czímű hírlapot, politikai és erkölcsi tekintetben folytonosan bontránkoztató iránya miatt, a birodalom egész terjedelmére nézve eltiltja.

Kempen s. k. a. t. n.

Rendelete a legfőbb rendőri hatóság főnökének 1852-diki november 9-ről, *a Turinban megjelenő „La Voce della Liberta” czímű időszaki irat eltiltása iránt.*

(az 1852-diki közönséges birodalmi törvény- és kormánylap LXVII. dar. 231. sz. kiadatott és szétküldetett november 20-kén 1852.)

A rendelet a Torinóban (Turin) megjelenő „La Voce della Liberta" című hírlap terjesztését a birodalom egész területén betiltja.

A legfőbb rendőri hatóság a Turinban Dr. Brofferio szerkesztése alatt megjelenő „La Voce della Liberta" czímű hírlapot forradalmi iránya miatt a birodalom egész terjedelmére nézve eltiltja.

Kempen s. k. a. t. n.

A hadügyministeriumnak 1852-diki november 22-kén kelt rendelete, *melly által az 1852-diki november 20-kán kelt legfelsőbb határozvány következtében, az 1852-diki május 27-kén kelt sajtórendtartás a cs. k. hadseregre, a katonai határőrvidék lakósaira és a katonai törvényhatóság alá tartozó minden egyéb személyekre nézve is, több változtatásokkal és hozzáadásokkal kiszabatik, és 1852-diki december 1-től kezdve hatályba léptetik.*

(az 1852-diki közönséges birodalmi törvény- és kormánylap LXIX. dar. 244. sz. kiadatott és szétküldetett december 4-kén 1852.)

Az 1852. május 27-ei császári sajtórendtartás 1852. december 1-től a cs. k. hadseregre, a katonai határőrvidék lakosaira és a katonai törvényhatóság alá tartozó személyekre is kiterjed a rendeletben felsorolt eltérésekkel. Így pl. az időszaki nyomtatványok árusítása engedélyének megadása a katonai határőrvidék területén az országos katonai parancsnokság jogköre. Biztosítékköteles időszaki nyomtatvány kiadásában vagy szerkesztésében sem szolgálatban levő, sem nyugalmazott, sem rendfokozatának megtartásával kilépett tiszt, sem pedig a hadsereg közigazgatásában alkalmazott egyéb személyek nem vehetnek részt. A katonai törvényhatóság alá tartozó egyéb személyek a biztosítékköteles időszaki nyomtatvány kiadásához vagy szerkesztéséhez engedélyt a katonai határőrvidéken kívül a legfőbb rendőri hatóságtól; a katonai határőrvidék területén pedig a hadügyminisztériumtól kötelesek kérni.
A biztosítékfizetésre nem kötelezett időszaki nyomtatványok kiadására vagy szerkesztésére engedélyt katonai személyeknek a hadügyminisztériumtól, a katonai törvényhatóság alá tartozó minden más személynek pedig az országos katonai parancsnokságtól kell kérnie.
A katonai határőrvidéken sajtóterméket ideiglenesen vagy véglegesen az országos katonai parancsnok tilthat be.
A sajtórendtartás, illetve ezen rendelet szabályainak áthágása esetén a büntető eljárás, a büntető ítélet hozatala és végrehajtása a katonai törvényhatóság alá tartozó személyek ellen a katonai hatóság illetékességébe tartozik.

Ő. cs. k. apost. Felsége Bécsben 1852-diki november 20-kán kelt legfelsőbb határozványával elrendelni méltóztatott, miszerint az 1852-diki majus 27-kén kelt legfelsőbb

nyíltparanccsal a katonai határőrvidéken kívül minden koronaországokra nézve kibocsátott sajtórendtartás, a cs. k. hadseregre, a katonai határőrvidék lakosaira, valamint a katonai törvényhatóság alá tartozó minden egyéb személyekre nézve is, azonban a következő változásokkal, kötelező erejűvé tétessék, és a sajtóvali visszaélés ellen kibocsátott minden előbbi törvényes határozatok egyidejűleges megszüntetése mellett, 1852-diki december 1-től kezdve hatályba léptessék.

Először. A meghatározott időszaki nyomtatványok elárusítása végetti engedélyek megadása, a melly a sajtórendtartás 8. §. szerint a helytartót illeti, a katonai határőrvidéken kívül a katonai törvényhatóság alá tartozó személyekre nézve is a helytartóra ruháztatik; a katonai határőrvidékben pedig ezen engedélyek az országos katonai parancsnokság által adandók.

A szent képek, imádságok és imakönyvek elárusítása végetti engedélyek megadása a katonai határőrvidéken kívül a sajtórendtartás 8. §-ban megnevezett polgári hatóságokat, a katonai határőrvidékben pedig a 8. §-ban elősorolt körülmények között, az ezredi parancsnokságot, illetőleg a községi magistratust, és az illyes parancsnokság alá nem tartozó, eladásért folyamodókra nézve, az országos katonai parancsnokságot illeti.

A fölött, hogy ezen jogosítvány át ne hágassék, a katonai határőrvidékben azon hely katonai hatósága, a hol az eladás történik, a katonai határőrvidéken kívül pedig a sajtórendtartás által erre hivatott polgári hatóság köteles őrködni.

Másodszor. Biztosítékköteles időszaki nyomtatvány kiadása vagy annak szerkesztésébeni részvétel, valamint politikai vagy a hadsereg fegyelmére, szellemére avvagy szolgálati kötelességére ártalmasan ható czikkeknek időszaki nyomtatványokba iktatása, úgy a valóságos szolgálatbeli, mint nyugalmazott és rangjok megtartásával kilépett minden tiszteknek, valamint katonai szolgálatban álló avvagy a hadsereg közigazgatásánál alkalmazott minden más személyeknek is merőben tiltatik. Az ez ellen cselekvők egytől három hónapiglani fogsággal büntetendők; súlyosító körülmények mellett vagy ismétlés esetében a fogság súlyosbítandó, azonban a tisztek és hivatalnokok, valamint a nem kötelezett katonai felek ezenkívül elbocsátással, altisztek lejebbítéssel büntetendők.

Hasonló büntetések alá vetvék azok is, kik katonai minőségök eltitkolása által bármelly időszaki nyomtatvány kiadása végetti engedélyt csalnak ki.

Harmadszor. Az előbbi pontban elősorolt osztályokhoz nem tartozó, azonban a katonai törvényhatóság alatt álló más személyek, a biztosítékköteles időszaki nyomtatvány kiadása vagy szerkesztése végetti engedélyt, a sajtórendtartás 10–12 §§-ban foglalt különbeni szabályok megtartása mellett, a katonai határőrvidéken kívül a hadügyi ministerium által a legfőbb rendőri hatóságtól; a katonai határőrvidékben pedig a hadügyi ministeriumtól kötelesek kikérni, a melly ez iránt a legfőbb rendőri hatósággal értekezendik. Ezen személyek kötelesek magukat a nyert engedéllyel, valamint a biztosítvány letétele iránt a katonai határőrvidéken kívül a sajtórendtartás 10. §-ban erre hivatott hatóságoknál, a katonai határőrvidékben pedig az ezredi parancsnokságnál, illetőleg a községi magistratusnál igazolni.

Negyedszer. Ezen hatóságok kötelesek azon esetben, ha ezen igazolás elmulasztatnék, vagy teljesnek nem ismertetnék, az időszaki nyomtatvány kiadását minden törvényes föltételek teljesítéseig betiltani.

A sajtórendtartás 10. §-ban elősorolt kellékek valamellyikében az időszaki nyomtatvány kiadása közben történő minden változás is hasonló módon s a mulasztás ugyanazon következményei mellett, még a további kiadás előtt följelentendő.

Az ezen hatóságok intézkedései ellen támasztott panasz esetében, a melly azonban halasztó erővel nem bír, a határozat a katonai határőrvidéken kívül a koronaország helytartóját, és további folyamodás útján a legfőbb rendőri hatóságot; a katonai határőrvidékben pedig, az országos katonai parancsnokot, és utolsó folyamodásilag a hadügyi ministeriumot illeti.

Ötödször. A biztosítékfizetésre nem kötelezett időszaki nyomtatványok kiadása vagy szerkesztése végetti engedély, a hadakozó és nem hadakozó létszámhoz tartozó katonai személyek által, míg valóságos szolgálatban vannak, a hadügyministeriumtól; a katonai törvényhatóság alá tartozó minden más személyek által pedig az országos katonai parancsnokságtól, mindkét esetben a sajtórendtartás 10. §-ban kiszabott bizonyítékok fölmutatása mellett kérendő.

Az első esetben a hadügyministerium a legfőbb rendőri hatósággal, az utóbbiban pedig az országos katonai parancsnokság a helytartóval értekezendik, és mindkét esetben, úgy az adott engedélyről s az illyes lap megjelenéséről, mint annak megszüntetéséről is a legfőbb rendőri hatóság értesítendő.

A nyert engedelem kimutatása, továbbá a kiadás megszüntetése s az ez iránti panasz támasztása tekintetében, a z előbbi két pontban a biztosítékköteles nyomtatványok iránt foglalt rendelet tartandó meg.

Hatodszor. A sajtórendtartás 15. §-ban kívánt a felőli bizonyítvány, hogy az időszaki nyomtatvány folytán a biztosítéktevő ellen bírósági eljárás nincs folyamatban, a katonai törvényhatóság alá tartozó személyeknél, személyi hatóságuktól kérendő ki.

Azon pénztárak tekintetében, mellyeknél a biztosítvány lefizetése történik, a katonai határőrvidéken kívül az szolgál sinórmértékül, a mi a pénzügyi ministeriumnak 1852-diki augusztus 14-kén kelt hirdetményében (birod. törv. lap 163 sz.) foglaltatik; a katonai határőrvidékben pedig a lefizetésnek a zágrábi és temesvári hadi pénztáraknál kell történnie.

Hetedszer. Az elvesztettnek ítélt öszveg s a netalán megítélt eljárási költségek beszolgáltatása iránt a sajtórendtartás 17. §-ban kiszabott kimutatásnak a katonai törvényhatóság alá tartozó személyeknél, személyi hatóságuk előtt kell történnie, a melly erről azon hatóságot, mellyre ezen rendelet szerint az időszaki nyomtatvány kiadásának betiltását tárgyazó jog ruháztatott, haladéktalanul értesíteni, és szükség esetében az iránt, a mi a sajtórendtartás fönebbi §. szerint, az elvesztett öszveg behúzása tekintetében az álladalmi ügyész teendői közé tartozik, intézkedni köteles.

Nyolczadszor. A sajtórendtartás 20. §-ra nézve megegyeztetik, miszerint a katonai törvényhatóság alá tartozó személyeknek is jogában áll az időszaki nyomtatványban előforduló tények megigazításait ezen vagy más illyes nyomtatványba beiktattatni, a mennyiben a megigazítás tartalma, mellyért felelősök maradnak, az ezen rendelt „Másodszor“ alatti pontjában foglalt szabállyal nem ellenkezik, s elöljáró katonai hatóságuk részéről, – mellynek erről minden esetre jelentést kell tenniök, – az ellen nehézség nem támasztatik.

A megigazítás fölvétele megtagadásának esetében a sajtórendtartás ugyanazon §. által az álladalmi ügyészre ruházott hivatali eljárás, ha a kiadó a katonai törvényhatóság alá tartozik, ennek személyi hatóságát illeti.

Kilenczedszer. A kiadó megintése, és a nyomtatvány ideiglenes vagy végképeni betiltása, valamint sürgető esetekben a belföldön megjelenő más nem időszaki nyomtatványok eltiltása iránt, a sajtórendtartás 22. §§-ban azon koronaország helytartójának, mellyben az időszaki nyomtatvány kiadatik, s illetőleg a legfőbb rendőri hatóságnak föntartott jogosítványok, a katonai határőrvidéken kívül a katonai törvényhatóság alá tartozó személyekre nézve is ezen hatóságokat illetik.

A katonai határőrvidékben ezen jogosítványok az elöljáró országos katonai parancsnokot illetik, ezek ellen a hadügyministeriumhozi folyamodás – azonban halasztó erő nélkül – fönmaradván; melly utóbbi e fölött, a legfőbb rendőri hatósággali értekezlet után határozand, és a határozatról a most említett hatóságot értesítendi.

A sajtórendtartás 23. §. által a külföldi nyomtatványok vagy ezek fordításai tekintetében a legfőbb rendőri hatóságra ruházott eltiltási jogot, ha a tárgy a katonai határőrvidéket illeti, az országos katonai parancsnokság, s illetőleg a hadügyi ministerium gyakorolja; minden illyes eltiltásról azonban a legfőbb rendőri hatóság tudósítandó; az

országos katonai parancsnokság intézkedései ellen a hadügyministeriumhozi folyamodás útja nyitva áll.

Tizedszer. Az eltiltott, vagy a sajtórendtartás s illetőleg jelen hirdetmény szabályai meg nem tartásával kiadott nyomtatványnak a sajtórendtartás 25. §-ban kiszabott elkobzása, mihelyest ezt a katonai hatóság, vagy a katonai határőrvidéken kívül a közrend és biztonság föntartására kirendelt polgári hatóság is, elrendelendőnek találja, a katonai törvényhatóság alá tartozó személyek ellen, személyi hatóságuk által, – a mellyet előforduló esetekben a polgári hatóság megkeresni köteles, – haladéktalanul végrehajtandó.

Ha az elkobzás a polgári hatóság által rendeltetett el, a folyamodásra nézve a 25 §. szabályai érvényesek.

Ha pedig az intézkedés a katonai hatóság által történt, az az elleni folyamodvány az országos katonai parancsnoksághoz, és további folyamodás útján, vagy ha a határozat közvetlenül az országos katonai parancsnokság által hozatott, a hadügyi ministeriumhoz intézendő.

Tizenegyedszer. A 33, 34 és 41 §§-ban említett átalános büntetőtörvények gyanánt a katonai törvényhatóság alá tartozó személyekre nézve a fönálló katonai büntető törvények kötelezők.

A 38 és 40 §§. szerint elvesztettnek nyilvánítandó biztosítéki öszveg megállapításánál, a katonai bíróságok is, egy új büntető törvénykönyv kihirdetéseig, az 1852-ki május 27-kén kelt polgári büntető törvénykönyv 28 és 251 §§. határozatait kötelesek sinórmértékül venni olly módon, hogy a katonai személyek ellen ítéletileg ugyanazon öszveg elvesztése mondandó ki, a melly azon esetben fogna szabatni, ha a sajtó által elkövetett bűntett vagy vétség a polgári büntető törvénykönyvben az ellen határozott büntetéssel lenne fenyítendő.

A katonai személyektől behúzandó öszveg a sérvitézi pénzalapra, s a katonai határőrvidékben azon hely kórházi vagy szegényi pénzalapjára, a hol a büntetésreméltó cselekvény elkövettetett, és a hol illyes pénzalap nem létezik, a közönséges vagy katonai községi jövedelmi pénzalapra száll.

Tizenkettedszer. Ezen sajtórendtartás, illetőleg a jelen rendelet szabályai minden áthágása fölötti eljárás, a büntető ítélet hozatala és végrehajtása, a katonai törvényhatóság alá tartozó személyek ellen, a katonai hatóságot illeti.

A 2, – berekesztőleg 32 §§. áthágásai miatt ezen hivatalos eljárás a vádlott személyi hatósága által kijelölendő bizottmány által, – melly három tisztből álland, kik közül az egyik őrnagyi vagy legalább is kapitányi tisztséget visel s elnököl, egy a tárgyalást vezető hadbíró meghívása mellett – eszközlendő, melly bizottmány azonban köteles az általa hozandó ítéletet elhatározás végett a bíróság fölé rendelt parancsnok elibe terjeszteni.

A katonai határőrvidékbeli községi magistratusoknál ezen bizottmány a polgármester elnöklete alatt, két ülnök s egy igazságügyi előadó meghívása mellett létesítendő, s az ítélet fölött a magistratus bírósági ülésében határozat hozandó.

Minden egyéb olly áthágási esetekben pedig, mellyekben a nyomtatvány tartalma által büntethető cselekvény követtetik el, az illető katonai bíróságok kötelesek föllépni és a fönálló katonai büntető törvények szerint eljárni.

A katonai törvényhatóság alá tartozó személy ellen, a katonai határőrvidéken kívül hozandó minden illyes ítéletről azon koronaország helytartója is értesítendő, a hol az ítélet hozatott.

Csorich s. k.

Rendelete a belügyministeriumnak és a legfőbb rendőri hatóságnak 1852-diki december 24-ről,
melly által a „Pest-Ofner Zeitung” czímű hírlap és a „Budapesti Hírlap” Magyarországra nézve hivatalos *hírlapoknak nyilvánittatnak*.

(az 1852-diki közönséges birodalmi törvény- és kormánylap LXXIX. dar. 265. sz., kiadott és szétküldetett deczember 31-kén 1852.)

A rendelet „Pest-Ofner Zeitung” és „Buda-Pesti Hírlap” czímű hírlapokat Magyarországon hivatalos hírlapoknak nyilvánítja.

A belügyministerium által a legfőbb rendőri hatósággal egyetértőleg a Pesten megjelenő „Pest-Ofner Zeitung” czímű hírlap és az ugyanott megjelenő „Buda-Pesti Hírlap” Magyarországra nézve a sajtórendtartás 13. §. értelmében hivatalos hírlapoknak nyilváníttatnak.

Bach, s. k. **Kempen,** s. k.

A bel- és igazságügyministeriumoknak s a legfőbb rendőri hatóságnak 1853-diki april 26-kán kelt rendelete,
kiható a birodalom egész területére , a katonai határőrséget kivéve,
a büntetésreméltó tartalmú s különös intézkedések által eltiltott *nyomtatványokkal, végre botrányos és erkölcstelen műtárgyakkal és dolgokkali bánásmód iránt, nyilvános árveréseknél*.

(Birodalmi törvénylap 1853. XXIII. darab, 73., kiadatott 1853. május 4-kén.)

Azok a nyontatványok, amelyek terjesztése az 1852. május 27-ei sajtórendtartás értelmében kihágásnak minősül, árveréseken nem bocsáthatók eladásra.

A sajtórendtartás foganatosításával megbízott bel- és igazságügyi ministeriumok, továbbá a legfőbb rendőri hatóság a büntetésreméltó tartalmú s különös intézkedések által eltiltott nyomtatványokkal, végre botrányos és erkölcstelen műtárgyakkal és dolgokkali bánásmód tekintetében, nyilvános árveréseknél, következendőt határozzák;

1. Mindazon nyomtatványok, mellyekre az 1852. május 27. sajtórendtartás (1. §.) vonatkozik, s mellyeknek terjesztése sajtó-kihágásnak nyilvánítatott (24. §.), a nyilvános árveréseknéli árubabocsátás és eladás alól kizárvák.

2. Az illyes árverezéseket eszközlő hatóságok oda utasítatnak, hogy a közrend és biztonság föntartására hivatott fejedelmi hatóságokkal az elárverezendő nyomtatványok jegyzékét jó eleve közöljék.

3. Az utóbb nevezett hatóságok által a nyilvános árverésre nem alkalmasaknak ismert nyomtatványok, nyilvános árverésre nem bocsátandók.

4. A nyilvános árverés alól kizárt, tilos vagy büntetésreméltó nyomtatványokkali további bánásmód tekintetében a sajtórendtartás szabályai tartandók szem előtt.

5. A hagyatékoknál előforduló egyéb botrányos vagy erkölcstelen festvényeket, rajzolatokat s műtárgyakat, vagy illyes festvényekkel avagy rajzolatokkal ékesített dolgokat sohasem szabad nyilvánosan eladni vagy áruba bocsátani.

Bach. Krauss. Kempen.

Az kereskedelmi, ipar- és középítészeti ministeriumnak 1853-ki aug. 9-kén kelt kibocsátványa,
azon keresztboríték alatti küldemények fogalmának meghatározása iránt, mellyeket vitelbér-mérséklés illett.

Vitelbérmérséklésben részsülnek azok a hírlapok, egyéb időszaki művek, röpiratok stb., amelyek kereszt- vagy szalagborítékán vagy magán a nyomtatványokon a címzésen, a keltezésen kívül semmilyen utólagos felirat nem található.

A levélvitelbéri díjak 1850-ki martius 26-dikán kelt határozatok 5 és 19.§§-aira, s az 1851-ki december 5-kén kelt megvizsgált német-ausztriai postaegyleti szerződvény 22. czikkére vonatkozólag, a vitelbér-mérséklésben részesülő keresztboríték alatti küldemények tekintetében, következő állapítatik meg:

Hírlapok s egyéb időszaki művek, röpiratok, nyomtatás, kőnyomás, fémnyomás vagy másoló gépek által többszörözött zeneművek, lajtstromok, előrajzok, ár- és lotteria-jegyzékek, börzejegyek, hírdetmények s egyéb jelentések, körlevelek, a kereskedők ajánlványai és tudósítványai, mellyek a czimen, keleten és a névaláíráson kívül semmi írott, vagy kézi bélyeggel, avagy nyomtatott betűk fölragasztása által utólagosan eszközlött, habár csak számjelekből álló hozzáadásokat vagy közbeszúrásokat, akár magára a küldeményre, akár pedig a kereszt- vagy szalagborítékra legyenek azok téve; továbbá olly javítékívek, mellyek a javításhoz tartozókon kívül egyéb változtatásokat vagy hozzáadásokat nem tartalmaznak, a levélvitelbéri díjak iránt 1850-ki martius 26-kán kelt határozatok 5. §., s a megvizsgált német-ausztriai postaegyleti szerződvény 22. czikke által szabályozott vitelbér-mérsékletben részesülnek, ha a vitelbér előre lefizetése mellett, keresztboríték vagy szalag alatt, azaz olly módon becsinálva adatnak föl, hogy tartalmuk teljesen megszemléltethetik.

E részben megengedteteik, hogy a kereszt- vagy szalagborítékon létező külső czím, magán a küldemény fején ismételhessék, nemkülönben hogy a fön kijelölt tárgyaknak több pédányai is, az összes súly után járó mérsékelt vitelbér lefizetése mellett, egy kereszt- vagy szalagboríték alatt küldessenek el, a mennyiben az egyes példányokon különböző czimzettek számárai rendeltetést tanusító megjelölés nem létezik, ezen megjelölés akár kézirat, akár bélyeg által, akár pedig nyomtatott betűk vagy czédulák fölragasztása által eszközöltetett legyen.

A keresztboríték alatti küldeményekre jelen rendelettel ellenkezőleg tett közbeszúrások, hozzáadások és megjelölések, a küldeménynek nemcsak a teljes levél-vitelbér és pótdíj alá vetését, hanem a törvényes büntetési eljárás indítását is maguk után vonják.

Baumgartner

A bel- és igazságügyi ministerinmoknak és a legfőbb rendőri hatóságnak 1853-ki september 8-kán kelt rendelete,

kiható minden koronaországokra, a katonai határőrséget kivéve,

a sajtórendtartás 27 és 32. §§. szerint elkobzandóknak nyilvánított nyomtatványokkali bánásmód iránt.

(Birodalmi törvénylap 1853. LIX. darab, 177. sz., kiadatott 1853. september 14-kén.)

A rendelet szabályozza az elkobzandó nyomtatványok kezelését. Az érintett nyomtatványokból a hatóságok annyit őriznek meg, amennyi a nyomtatványok azonosításához szükséges. Ha a megsemmitendő nyomtatványnak művészeti vagy tudományos értéke van, akkor azt azokkal a nyilvános intézetekkel közölni kell, amellyek a nyomtatványt kellő felügyelet alatt tudományos vagy művészeti szempontból hasznosítani tudják.

A sajtórendtartás foganatosításával megbízott bel- és igazságügyi ministeriumok s a legfőbb rendőri halóság, az 1852-ki május 27-kén kelt sajtórendtartás 27 és 32. §§. szerint s az ennek foganatosítására vonatkozó utasítás szerint elkobzandóknak nyilvánított nyomtatványokkal bánásmódra nézve következendőket találják rendelendőknek.

1. §.

Az elkobzandóknak nyilvánított nyomtatványokból mindenek előtt az elkobzási nyilatkozatot kimondó hatóságok állal annyi példány tartandó vissza hivatalos használat végett, a mennyi a körülmények szerint az elkobzott nyomtatvány s tartalma azonosságának megállapítására szükségesnek ítéltetik. Ennél, ezen czélból, az illyes példányoknak a politikai országos hatóság, a belügyministerium és a legfőbb rendőri hatóság elé leendő terjesztésére gond fordítandó.

2. §.

Az elkobzandóknak nyilvánított nyomtatványoknak ez után fönmaradó hátraléka a sajtórendtartás 41. §. értelmében azon pénzalapra fordítandó, mellyre a büntetőtörvény határozatai szerint a portéka-, áru- és eszközökbeli büntetés száll. Az elkobzást határozó hatóság köteles ezen utalványozást kimondani és foganatosítni.

3. §.

Olly nyomtatványoknál, mellyek botrányos tartalmuk miatt nyilvánítatnak elkobzandóknak, s mellyeknél az említett hatóság ítélete szerint a botrány elhárítása végett az egészeni vagy részletes formaszerű megsemmítés, becsomoszolás, beolvasztás s a t. által szükségesnek ítéltetik, az ezen megsemmítés után fönmaradó anyagszer, a mázolt papír s a t. kellőleg értékesítendő. A bejött árból mindenek előtt a megsemmítés költségei fizetendők. Ha ezután fölösleg marad fön, az a 2. §. szabálya szerint alkalmazandó, ellenben a hiány a perköltségekkel együtt behajtandó. Az elkobzást ítélő hatóság köteles ezen intézkedéseket megtenni és foganatosítni.

4. §.

Azonkívül ezen hatóság a nyomtatvány ítéletileg kimondott formaszerű megsemmítésének foganatba vétele előtt, az 1. §-ban említett példánynak a politikai országos

hatósághozi beküldése alkalmával ez utóbbinak utasítását köteles kikérni, olly czélból, hogy azon esetre, ha a megsemmitendő nyomtatványnak művészeti vagy tudományos becse van, az azon nyilvános intézetekkel közöltessék, mellyeknél annak kellő felügyelet alatti használatától hasznos eredmény várható.

Bach. Krauss. Kempen.

A belügyi, igazságügyi ministerinmoknak, és a legfelsőbb rendőri hatóságnak 1853-diki october 8-kán kelt rendelete,

kiható a birodalom egész területére a katonai határőrséget kivéve,

a nyomtatványok köteles példányokróli vétbizonyítványoknak az azok átvételére jogosított hatóságok és intézetek általi kiadása tárgyában.

Nyomtatványok köteles példányainak beszolgáltatására kötelezettek kérésre az átvételre jogosított hatóságok és intézetek a beszolgáltatás tényéről igazolást adnak ki.

(Birodalmi törvénylap 1853. LXX. darab, 211. sz.., kiadatott 1853. october 24-kén.)

A nyomtatványok köteles példányainak a sajtó-rendtartás 4. §. szerint azok átvételére jogosított hatóságokhoz és intézetekhezi beküldése felöl határozott bizonyíték lehetségesítése végett, a sajtórendtartás végrehajtásával megbízott belügyi, igazságügyi ministeriumok és a legfőbb rendőri hatóság rendelendőnek találják, hogy jövendőben a nyomtatványok köteles példányainak átszolgáltatására kötelezett iparosoknak kívánatukra az átvételre jogosított hatóságok és intézetek által vétbizonyítvány adassék ki.

E végre azon illető iparosok, kik vétbizonyítványt kívánnak, ennek a mintáját, mellyben a beküldött nyomtatványok egész czíme, az elküldés kelte és azon hatóság vagy intézet, mellyhez a nyomtatvány köteles példánya beküldetik, pontosan följegyezve van, a köteles példány küldeményéhez csatolni kötelesek.

Az illető hatóság vagy intézet azután ezen vétbizonyítványt, a mennyiben az a küldeménynyel megegyezik, a beérkezés keltének kitétele mellett egy a végre megbízott hivatalnok által a maga nevében aláiratandja, és a beküldőhöz visszajuttatandja.

A sajtórendtartás 4. §-ában a köteles példányok küldeményeire nézve engedett vitelbérmentesség a sajtó-rendtartás végrehajtását tárgyazó utasítás 4. §. szerint a vétbizonyítványok ezen visszaküldeményeire is kiterjed.

Időszaki iratok és egyes jelentéktelen nyomott lapok egyes számainak egyes köteles példányai felöl hivatalos vétbizonyítvány nem adatik ki.

Bach. Krauss. Kempen.

A bel-, és igazságügyi ministeriumoknak, a hadsereg főparancsnokságának s a legfőbb rendőri hatóságnak 1854. május 14. kelt rendelete,

mellynél fogva a nyomtatványok általi bármelly közlés, melly a hadcsapatoknak a birodalombani mozgalmaira, vagy hasonló viszonyokra s katonai működésekre vonatkozik, a hivatalos hírlapok által közzétett tudósítások egyedüli kivételével, föltétlenül s büntetés alatt tiltatik.

(Birodalmi törvénylap, 1854. XLIV. darab, 121. sz., kiadatott május 17-kén.)

A bel- és igazságügyi minisztérium, a legfőbb katonai parancsnokság és a legfőbb rendőrhatóság rendelete lényegében megismétli az 1850. november 15. napi császári nyílt parancs hadimozgásokról való tudósítási tilalomra vonatkozó előírásait.

Az 1850. november 15-kén kelt legfelsőbb nyíltparancsra (bir. törv. lap 447. sz. [Kiegészítő kötet az orsz. törv. és korm. laphoz 1851., 148. sz. 192. lap]), s az 1852. május 27-kén kelt sajtórendtartásrai tekintettel, az 1854. május 14-kén kelt legfelsőbb határozvány folytán következők rendeltetnek:

I.

A nyilvános lapokban s egyéb nyomtatványokbani bármelly közlés, melly a hadcsapatoknak a cs. k. biralombani mozgalmára, erejére s fölállítási helyeire, a hadi kellékek szállítására s tartási helyeire vonatkozik, s átalában minden illyes közlés, melly a katonai működések tervét s irányát megismertetni képes, ezennel föltétlenül tiltatik.

Ezen tilalom alól csak azon tudósítások vannak kivéve, mellyek a hivatalos lapok útján jutnak nyilvánosságra.

II.

A tilalom bármelly áthágása azon országfejedelmi hatóság által, mellyet a sajtórendtartás 42. § szerint, a sajtórendtartás 2- bezárólag 32. §§-nak áthágása miatt az eljárás, határozás s a büntető ítélet végrehajtása illeti, 500 forintiglani bírsággal büntetendő.

III.

Ha az áthágás a háborúnak valóságos vagy fenyegető kiütésekor történik, az illető lap tüstint lefoglalandó, s másodszori áthágás esetében a hírlap bizonyos időre, vagy a fönforgó viszonyok határozatlan tartalmáig betiltandó.

Báró Bach. Báró Krausz Gróf Wratislaw. Báró Kempen.

Hirdetés a magyarországi cs. k. orsz. pénzügyigazgatóságtól 1854-diki october 6-ról 26,695. sz. a.

A császári és királyi országos pénzügyigazgatóság kijelöli azt az öt adóhivatalt, amelyek a naptárak és a hírdetések forgalmazásához előírt bélyegjegyek árusításával kizárólagosan foglalkozhatnak.

[…]

4. Ezen öt adóhivatal (*pesti, kassai, soproni, pozsonyi, nagyváradi) végül a naptári és hirdetvényi bélyegjegyek árulásával is kizárólag megbizatott.

Almásy.

A legfőbb rendőri hatóságnak 1855. május 2-kán kelt rendelete, *következő czímű nyomtatványnak: „La Russie et le vieux monde par Alexandre Hertzen”, eltiltása.*

(Birodalmi törvénylap 1855. XXI darab, 83. sz., kiadatott 1855 május 26.)

A legfőbb rendőri hatóság „La Russie et le vieux monde par Alexandre Hertzen. Jersey. Imprimerie universelle. 1854.” czímű nyomtatványt betiltja.

A legfőbb rendőri hatóság következő czímű nyomtatványt: „La Russie et le vieux monde par Alexandre Hertzen. Jersey. Imprimerie universelle. 1854.”, a sajtórendtartás 23 §-nak s a sajtórendtartás foganatosítása végetti utasítás 15 §-nak értelmében átalánosan eltiltandónak találta.

Kempen, altábornagy.

A pénzügyi ministeriumnak 1855. május 16-kán kelt rendelete,

kiható minden koronaországokra,

azon mód iránt, mellyen a naptáraktóli adó lefizetendő.

(Birodalmi törvénylap 1855, XXII. darab, 92 sz., kiadatott 1855. május 26-án)

A pénzügy minisztérium engedélyezi, hogy az országos pénzügyi hatóságok székhelyein a naptárak után fizetendő adót a naptárak megbélyegzése által rójják le.

A pénzügyi ministerium megengedendőnek találja, hogy az országos pénzügyi hatóságok székhelyein a naptáraktóli adó, mint eddig, azoknak megbélyegzése által fizettethessék le. Azon időpont, mellyben ezen intézkedés életbe lépend, s azon hivatal, mellyre ezen hivatalos működés teljesítése bízatott, az illető országos pénzügyi hatóság által fog közhírré tétetni.

Báró Bruck

A pénzügyi ministeriumnak 1855. junius 10-kén kelt kibocsátványa,

kiható a közös vámkapcsolat minden koronaországaira,

a német vámegyleti álladalmak szabad forgalmábóli könyvek s a t.

(Birodalmi törvénylap 1855. XXIV. dar., 96 sz., kiadatott 1855. junius 20-kán).

Az osztrák vámterület és a német vámegylet vámterülete között könyvek, térképek, (tudományosak), zeneművek és papírképek, amennyiben azokat az érintett területen adták ki, vámmentesen szállíthatók.

Az 1853. február 19-kén kelt szerződvény (Orsz. korm. lap 1853, XXII. dar., 207. sz., 891. lap) I. A. melléklet 19. pont harmadik kikezdésében foglalt határozatoknak a német vámszövetség álladalmaiban divatozó értelmezésérei tekintettel, mind a két vámvidékbeni egyforma eljárás létesítése végett, a modenai és pármai herczegi kormányokkal egyetértőleg, az 1853. december 5-kén kelt vámjegyzék (Uo. XXV. dar., 265. sz., 998. lap.) 79. a) és b) tételéhezi 1. jegyzetnek következő megváltoztatása állapított meg:

Könyvek, térképek, (tudományosak), zeneművek és papírosoni képek, nemkülönben fekete vagy színes közönséges képívek, a mennyiben ezen tárgyak az ausztriai vámkapcsolathoz vagy a német vámegylethez tartozó álladalmakban nyomattak s adattak ki, vagy ezen két vámegylet egyikében nyomattak s a másodikban adattak ki, a vámegyleti álladalmak felőli határon keresztül ezen álladalmak szabad forgalmából vitetvén be, vámmentesek.

Ezen vámjegyzéki határozat azon napon lépend hatályba, mellyen a vámhivatalok tudomására fog jutni.

Báró Bruck.

Hirdetés a cs. k. pénzügyigazgatóság soproni osztályától 1855-diki julius 19-kéről 11,405 sz. a.

a megengedett naptár-bélyegzés hatályba léptének kezdete iránt az ottani közigazgatási területben.

A magyarországi császári és királyi országos pénzügyigazgatóság 1854-ki október 6-án 26695 sz. a. (orsz. korm. lap II. R. 26. sz.) kelt rendeletének 2. §-a módosul, amennyiben a naptárak megbélyegzését a cs. k. soproni fővámhivatal fogja végezni.

Hivatkozva a cs. k. pénzügyministeriumnak 1855. május 16-kán kelt rendeletére (Orsz. korm. lap 1855., I. R. XII. dar., 99. sz. 291. lap.), köztudomásra adatik, miszerint a naptáraknak az említett magas rendelvény folytán megengedett bélyegzése a cs. k. soproni fővámhivatalra bízatott, s ezen naptárbélyegzés azon felekre nézve, mellyek az érintett engedélyt használni kívánják, a nevezett fővámhivatalnál 1855 julius 26-kán fog kezdődni.

Ennélfogva a magyarországi cs. k. országos pénzügyigazgatóság 1854-ki october 6-kán 26695 sz. a. (orsz. korm. lap II. R. 26. sz.) kelt rendeletének 2. §-a részletes változtatást szenved.

Mitis.

Hirdetés a cs. k. pénzügyigazgatóság budai osztályától 1855-diki julius 20-káról 22, 721 sz. a., *a naptárak bélyegzésével megbízott hivatalnak s azon időpontnak meghatározása iránt, mellyben e rendszabály kezdetét veendi.*

Nemcsak a naptárak, hanem a játszókártyák megbélyegzésével is megbízzák vidéken a pesti cs. k. adóhivatalt. A rendelkezés 1855. augusztus 1-jétől kell alkalmazni.

Függelékül a magas pénzügyministeriumnak 1855. május 16-kán kelt rendeletéhez (orsz. korm. lap 1855, XII. dar., 99. sz.), s hivatkozva az egyesülve fönállott magyarországi országos pénzügyigazgatóságnak m. é. october 6-kán 26,695 sz. a. (orsz. korm. lap 1854, II. R., XIX. dar., 26. sz.) kelt hirdetvényére, ezennel köztudomásra adatik: miszerint ezen cs. k. pénzügyigazgatósági osztály vidéken nemcsak a naptárak, hanem a játszókártyák megbélyegzése is a pesti cs. k. adóhivatalra bízatott, s az időpont mellyben e rendszabály kezdetét veendi, 1855 augustus 1-jére határoztatott.

Konečný.

Hirdetés a cs. k. pénzügyigazgatóság nagyváradi osztályától 1855-diki augustus 29-kéről 11,138 sz. a., *a naptárak bélyegzésével megbízott hivatalnak s azon időpontnak meghatározása iránt, mellyben ezen rendszabálynak kezdődnie kell.*

A naptárak megbélyegzésével a pénzügyigazgatóság nagyváradi osztálya területén a debreceni jövedéki főhivatalt bízzák meg. Ez a rendelkezést október 1-től kell alkalmazni.

A magyar cs. k. pénzügyministerium f. é. augustus 2-kán 35,092 sz. a. kelt kibocsátványával megengedni méltóztatott, hogy a naptárak megbélyegzése ezen közigazgatási területben a debreczeni cs. k. jövedéki főhivatalra ruháztassék.

Melly határozat azon megjegyzéssel adatik köztudomásra, hogy az időpont, mellyben e rendszabálynak kezdődnie kell, f. é. october 1-jére tűzetik ki.

Keszlerffy.

A pénzügyi ministeriumnak 1855. september 13-kán kelt kibocsátványa

kiható minden koronaországra,

a hirdetvényektőli adó lefizetésének módja iránt.

(Birodalmi törvénylap 1855. XXXV. dar. 164. sz., kiadatott 1855 september 26-kán.)

A koronaországok fővárosaiban, ahol korábban bélyeghivatal volt, a hirdetések után fizetendő adó is leróható bélyeggel.

A pénzügyi ministerium megengedőnek találja, hogy azon koronaországok fővárosaiban, mellyekben a bélyegjegyek behozatala előtt bélyeghivatal létezett, a hirdetvényektőli adó, ha azt az adókötelezettek kívánják, mint elébb, azok megbélyegzése által fizettethessék le.

Azon időpont, mellyben ezen intézkedés kezdődni fog, s azon hivatal, mellyre ezen hivatalos cselekmény bizva van, az illető országos pénzügyi hatóság által fog közhirré tétetni.

Báró Bruck.

1857. october 23-kán kelt császári rendelet,

kiható minden koronaországokra,

melylyel az 1850. september 6-kán kelt törvénynek (birod. törv. lap CXIX. darab, 345. sz.) a hirdetéseket s folyóiratokat tárgyazó határozatai megváltoztatnak.

(Birodalmi törvénylap 1857. XLI. darab, 207. sz., kiadatott 1857. october 31-kén.)

Módosítja az 1850. szeptember 6-án kelt törvényt. A naponta vagy legalább heti egyszer megjelenő, lapbiztosíték (kaució) letételére kötelezett belföldi időszaki nyomtatványok vonatkozásában is bevezeti a bélyegilleték-fizetési kötelezettséget, melynek mértéke példányonként 1 krajcár (1–2. §). A külföldi hírlapok az illeték tekintetében a belföldiekkel azonos elbírálás alá esnek. Az illetékköteles hirdetések vagy tudósítások belföldi időszaki lapokba való elhelyezése után fizetendő illeték tíz krajcárról 15 krajcárra emelkedik.

Ministereim s birodalmi tanácsom meghallgatása után az 1850. september 6-kán kelt törvénynek [Orsz. törv. és korm. lap] következő változtatásait határoztam el:

1 §.

Az 1852. május 27-kén kelt sajtórendtartás (birod. törv. lap XXXVI. darab 122. sz.) 13. §. folytán biztosítvány letételére kötelezett belföldi időszaki nyomtatványok, azon lap vagy lapok tekintetében, melyekért a biztosítvány leteendő, bélyegadó alá vettetnek, ha naponkint vagy legalább is hetenkint egyszer jelennek meg.

2. §.

A bélyegilleték a főlaptól fizettetik, s annak minden példányától 1 krra határoztatik.
Ha valamely napon főlap nem, hanem csak melléklap jelenik meg, úgy az illeték ettől fizetendő.

3. §.

A bélyegilletéket az időszaki irat nyomtatása előtt kell lefizetni; ennélfogva a bélyeg a hivatalhoz még nyomtatlanul vitt papirosra nyomatik, s annak a nyomtatás után az illetékköteles lap első oldalán kell megjelennie.

4. §.

Az 1850. september 6-kán kelt törvény 22. §-ban említett külföldi hírlapokkal az illeték tekintetében úgy kell bánni, mint a belföldiekkel. Az illeték a nyomtatványrai előfizetés alkalmával postaintézeteim által beszedendő s a bélyegjövedék számára beszámolandó.
A nyomtatványra a kiszolgáltatás alkalmával csak a postabélyeg nyomatik.

5. §.

A folyóiratoktól a postaintézetek általi szállításért beszedendő illeték kiszámításánál, a bélyeg alá vetett lapok előfizetési árából a bélyegilleték összege levonandó.

6. §.

Oly hirdető vagy értesítő lapok, melyek nem valamely folyóirat alkatrészekép adatnak ki, mindenik példány után a folyóiratokra nézve megállapított bélyegilleték alá esnek, akár időszakilag vagy nem időszakilag jelenjenek meg, s bármi módon terjesztessenek el. Hasonlókép azon nem politikai tartalmú belföldi időszaki lapok is, melyek hirdetéseket vesznek föl. Az azokba beiktatott illetékköteles hirdetések és értesítések ezenkívül azon illeték alá vettetnek, mely a folyóiratokbai ilyes beiktatásoktól fizetendő.

7. §.

Az 1850. september 6-kán kelt törvény 26. §-ban megállapított beigtatási illeték 10 krról 15 krra emeltetik föl.

8. §.

A bélyegilletékek lefizetésére azon vállalat köteleztetik, a melyből a folyóirat vagy a hirdető avagy értesítő lap nyomtatása kikerült.

9. §.

Ugyanaz köteles a nem időszakilag megjelenő hirdető vagy értesítő lapoktól is a járandó beiktatási illetékeket, a hirdető lap egy bélyegzetlen példányának hozzácsatlása mellett a kiadás napján az arra rendelt jövedéki hivatalhoz beküldeni.

10. §.

Ezen illetékek lefizetéseért a jelen rendelet 8. és 9. §-ban kijelölt személyeken kívül ezekkel együtt, s egymás között egyetemlegesen a folyóiratok s hirdető lapok kiadótulajdonosai kezeskednek.

11. §.

Az időszaki hirdető lapokra az 1850. september 6-kán kelt törvény 27. §. alkalmazandó.

12. §.

A 3. 6. és 9. §§-ban foglalt határozatok meg nem tartása, valamint az 1850. september 6-kán kelt törvény 32. §-nak alkalmazásával ellenkező szokás mint jövedékrövidítés az idézett törvény határozatai szerint büntetendő.

13. §.

Jelen határozatok 1858. január l-jén lépnek hatályba.

14. §.

Az ezen rendelet foganatosítása végett szükséges intézkedések megtételével pénzügyi ministerem bízatik meg.

Ischl 1857. october 23-kán.

Ferencz József.

Gróf Buol-Schauenstein. Báró Bruck.

Legfelsőbb rendeletre:
Ransonnet.

A pénzügyi ministeriumnak 1857. october 27-kén kelt rendelete,

kiható minden koronaországra,

a kihirdetésektől járó illetékek biztosítása tárgyában.

(Birodalmi törvénylap 1857. XLI. darab, 209. sz., kiadatott 1857. october 31-kén.)

A rendelet a hirdetések után fizetendő illetékek jobb hatékonysággal történő beszedése érdekében egyes részleteket szabályoz. Így például a bélyegköteles hirdetésekhez felhasználandó papírt a hirdetés nyomtatása előtt kell „megbélyegezni”. A nem bélyegköteles hirdetéseknél fel kell tüntetni: N. B. H. (nem bélyegköteles használatra.).
Minden vállalat, amely hirdetések nyomtatásával foglalkozik, az általa nyomtatott hirdetésekről külön följegyzést köteles vezetni. Ezen kötelezettség elmulasztása jövedéki kihágásnak minősül.

Miután az 1850. september 6-kán kelt törvény (birod. törv. lap CXIX. darab 345. sz.) 1. §-nak 4. pontjában említett hirdetések, azon hirdető és értesítő lapokat kivéve, melyek nem valamely folyóirat alkatrészekép adatnak ki, csak akkor esnek az ezen törvény 23. §-ban kijelölt bélyeg alá, ha közhelyeken kifüggesztetnek, folyóiratokhoz mellékeltetnek a nélkül, hogy azokban idézve lennének, vagy azok terjesztésével foglalkozó saját személyek által tétetnek forgalomba; a pénzügyi ministerium az idézett törvény 24. §-nak foganatosítása végett következendőket rendeli:

1. A belföldi nyomtatott, bélyegköteles használatra rendelt hirdetések tekintetében 1858. évi január hó l-jétől fogva a nyomtatás után a bélyegezés s a mennyiben bélyegjegyek használhatók, a jegyek fölülbélyegzése nem fog többé megengedtetni.

2. A bélyegköteles hirdetésekre szükséges papirosnak, a hirdetés nyomtatása előtt megbélyegezve, s bélyegjegyek használatánál fölülbélyegezve kell lennie.

3. Oly hirdetésekre, melyek nem bélyegköteles használatra rendelvék, vagy a példányok azon részére, melyeknek nem ez a rendeltetése, a hirdetés utolsó sora alatt föltűnő betűkkel ezen megjegyzés nyomtatandó: *N. B. H.* (nem bélyegköteles használatra.)

4. Az ezen megjelöléssel el nem látott hirdetések, azon vállalat irányában, melyből a nyomtatás kikerült, bélyegköteleseknek tekintendők.

5. Minden vállalat, mely hirdetések nyomtatásával foglalkozik, az általa nyomtatott hirdetésekről külön följegyzést köteles vezetni, s ahoz a nyomtatott hirdetés egy példányát mellékelni. A följegyzésben előadandó: a megrendelő neve, a megrendelt példányok száma, a bélyegköteles használatra rendelt példányok száma s az átszolgáltatás ideje. Ezen följegyzés a jövedéki közlönyöknek, valahányszor kívánják, előmutatandó.

6. Ezen iparüzleti följegyzés helytelen vezetése, a könyvvitel elmulasztása, vagy más szabálytalanságok, végre az említett iparüzleti följegyzés előmutatásának megtagadása esetében, a jövedéki kihágások tárgyábani büntető törvény 389–391 és 455 §§-nak határozatai alkalmazandók.

7. A hirdetésekkel vagy valamely időszaki irat napi tartalmávali benyomtatásnál bemázolt bélyeges papirosért az illeték akkor térítetik meg, ha ezen papiros azon nap középéig, melyen az illető lap kiadatik, az arra rendelt hivatalnak átadatott. Ennélfogva ezen kedvezmény csak azon hirdetésekre alkalmazható, melyekre a kiadás napja rá van nyomva.

Báró Bruck.

Konečný.

Hirdetés a cs. k. országos pénzügyigazgatóság pozsonyi osztályától 1857-ki november 5-kéröl 24,610 sz. a., *az időszaki nyomtatványok megbélyegzése s a beigtatási [sic!] illetékek lefizetése iránt.*

Az időszaki nyomtatványok „megbélyegzésével" és az időszaki lapokba elhelyezett hirdetések utáni illeték beszedésével a cs. k. pénzügyigazgatóság pozsonyi osztálya a pozsonyi fővámhivatalt bízza meg.

A birodalmi törvénylap f. é. XLI. darabjában 207. sz. a. közzétett, 1857. october 23-kán kelt császári rendeletnek foganatosítása végett, mely által az 1852. május 27-kén kelt sajtórendtartás 13. §-a folytán biztosítvány letételére kötelezett időszaki nyomtatványok, valamint a hirdető és értesítő lapok 1858. január 1-től kezdve minden példány után 1 kr. bélyegadó alá vettetnek, az országos pénzügyigazgatósági osztály úgy rendelkezett, hogy előforduló esetben a bélyegzés Pozsonyban f. é. december 20-tól kezdve a cs. k. fővámhivatal által teljesítessék.

Mi pedig a hirdető és értesítő lapoktól járó beigtatási illetéknek a császári rendelet 9. §-ában meghagyott beküldését nézi [sic!], erre a cs. k. pozsonyi adóhivatal jelöltetik ki, mint melyhez ezen beküldésnek történnie kell.

A pénzügyi ministeriumnak 1857. november 14-kén kelt kibocsátványa,

kiható minden koronaországokra,

az 1857. october 23-kán kelt császári rendelet foganatosítása tárgyában.

(Birodalmi törvénylap 1857. XLV. darab, 221. sz., kiadatott 1857. november 20-kán.)

A nem politikai időszaki lapoknak csak azon számai után kell bélyegilletéket fizetni, melyek illetékköteles hirdetéseket tartalmaznak. A lapilleték (kaució) letételére kötelezett folyóiratok melléklapjai csak akkor mentesek a bélyegadó alól, ha a főlappal azonos időszakonként jelennek meg. Azon melléklap számok után, amelyek a főlap számainál gyakrabban jelennek meg, bélyegadót kell fizetni. Bélyegzetlen melléklapok nyomtatása és kiadása jövedékcsalásnak tekintendő. A bélyegköteles folyóirat vagy hirdető lap kiadásával foglalkozó minden vállalat jelentéssel (bevallással) tartozik a jövedékpénztárnak, amely alapján nyomon követhető a bélyegadó fizetési kötelezettség teljesítése.

Az 1857. october 23-kán kelt császári rendelet (birod. törv. lap XLV. darab 207. sz.) foganatosítása végett következő rendeltetik:

1. Miután az idézett császári rendelet 6. §. folytán a nem politikai tartalmú belföldi időszaki lapok a hirdetésekre nézve a hirdető vagy értesítő lapokkal egyenlőknek tekintendők, ennélfogva az ott kiszabott bélyegilleték az időszaki iratnak nem minden, hanem csak azon lapjaitól fizetendő, melyek valósággal hirdetményeket tartalmaznak.

2. Azon hirdető vagy értesítő lapok, melyek időszakilag jelennek meg, s azon nem politikai tartalmú belföldi időszaki folyóiratok, melyek hirdetéseket vesznek föl, kötelesek az azon kívül fizetendő beiktastási illeték tekintetében (1857. october 23. császári rendelet 7. §.) az 1850. september 6-kán kelt törvény (birod. törv. lap CXIX. darab, 345 sz.) 27. §-át s az 1850. november 25-kén kelt ministeri rendeletet (birod. törv. lap 1850. évfolyam 455 sz.) szorosan megtartani.

3. Minthogy a biztosítvány letételére kötelezett folyóiratoknak azon melléklapjai, melyek nem a főlappal egyideűleg adatnak ki, csak a főlapért lefizetett bélyegilletékrei tekintettel nem esnek további bélyegilleték alá, ennélfogva az említett melléklapok csak azon számban kezeltethetnek bélyegmentesen, mely a megbélyegzett főlapok számával egyenlő.

Az államkincstárnak károsodástóli óvása végett azonban mind a fő-, mind pedig az említett melléklapok megbélyegzendők. Megkülönböztetésül a melléklapok, azokat is ideértve, melyek oly napokon adatnak ki, melyeken főlap nem jelenik meg, veres színű bélyeggel fognak megbélyegeztetni, s a bélyegilleték a veres bélyeglenyomatok azon számától is lefizetendő, mely a fekete lenyomatok számát meghaladja.

4. Bélyegzetlen melléklapok nyomtatása és kiadása jövedékrövidítésnek tekintendő.

5. Bélyegköteles folyóirat vagy hirdető lap kiadásával foglalkozó minden vállalat tartozik a papiros megbélyegzése végett esetről esetre egy az érdeklett nyomda által is aláírt nyilatkozatot a jövedékpénztárnak átadni, melyben a megbélyegzendő papirosívek száma, s az

ezen rendelet 3. §-ban foglalt kellék szerint, a fekete továbbá a veres bélyeglenyomatok száma, végre a járandó illeték az alább következő, példakép betöltött minta szerint kiteendő. Tévedések elkerülése végett mind a vállalat mind pedig a nyomda is köteles czímaláírását s minden abban történő változást a pénztárral írásban közölni.

6. A pénztár számfejtő könyvében minden vállalat számára saját számla nyittatik, melybe a nyilatkozatok idősorozatuk szerint beiktatandók. Ezen számlából számítatik ki, hogy mily számú veres bélyeglenyomatoktól fizetendő a bélyegilleték. A kellő időben benyújtott, a nyomtatásnál elkevert példányokért, mi alatt azonban az el nem keltek teljességgel nem értendők, a vállalat számára ugyanazon számú fekete s illetőleg veres lenyomatok mindenik hónap végén ingyen bélyegeztetnek.

Nyilatkozat mintája.

[…]

7. Minden félreértés elhárítása végett kijelentetik, hogy az 1857. october 23-kán kelt császári rendelet 4. §-nak határozata csak az előfizetés útján a cs. k. postaintézetek által kapott, a postaegyleti államokban megjelenő folyóiratokra alkalmazható, s hogy mindazon külföldi folyóiratok, melyek a belföldön biztosítvány letételére köteleztetnének (a postaegyleti államokban megjelenők is), mindenik példányért két krajczárnyi bélyeg alá esnek, ha a külföldről nem a most említett módon hozatnak be.

A könyvárusok s egyéb magánszemélyek kötelesek az 1850. september 6-kán kelt. törvény 4. és 28. §§-nak rendeletét, az ezen törvény negyedik czikke szerinti büntetés elkerülése mellett szorosan megtartani.

Báró Bruck.

Hirdetés a cs. k. országos pénzügyigazgatóság nagyváradi osztályától 1857. december 2-káról 16,708 sz. a, *melylyel a bélyegköteles időszaki folyóiratok s hirdető és értesítő lapok papirosának megbélyegzésére, valamint a beigtatási [sic!] illetékek átvételére rendelt hivatalok köztudomásra adatnak.*

A bélyegköteles időszaki folyóiratok és a hirdetési lapok „megbélyegzésével” a nagyváradi közigazgatási területen a debreceni cs. k. fővámhivatalt és az aradi gyűjtőpénztárt bízzák meg.

Az 1857. october 27. és november 24-kén 43073 és 45895 sz. a. kelt magas pénzügyministeri kibocsátványok következtében ezennel köztudomásra adatik , hogy az 1857. october 23. kelt császári rendelet szerint bélyegköteles időszaki folyóiratok, s hirdető és értesítő lapok papirosának megbélyegzésével a nagyváradi közigazgatási területben a debreczeni cs. k. fővámhivatal s az aradi gyűjtőpénztár van megbízva.

Ezen hivatalok, valamint a szathmári gyűjtőpénztár s a nagyváradi pénzügykerületi pénztár azon beigtatási illetékek átvételére is hivatvák, melyek az idézett csász. rendelet 9. §-a következtében a nem időszakonkint megjelenő hirdetvényektől és értesítvényektől fizetendők.

Keszlerffy.

Hirdetés a cs. k. országos pénzügyigazgatóság kassai osztályától 1857-diki december 2-káról 17,854 sz. a., *az időszaki nyomtatványok hirdető és értesítő lapok megbélyegzése, a beigtatási [sic!] illetékek beszedése tárgyában*.

A bélyegköteles időszaki folyóiratok és a hirdetési lapok „megbélyegzésével" a kassai közigazgatási területen a kassai cs. k. fővámhivatal bízzák meg.

Azon időszaki nyomtatványoknak s hirdető és értesítő lapoknak megbélyegzésére, melyeknek bélyegkötelezettsége az 1857. october 23-kán kelt császári rendeletben (birod. törv. lap 207 sz.) kimondatott, a cs. k. pénzügyministerium f. é. october 27-kén 43073 sz. a. kelt kibocsátványával a kassai közigazgatási területre nézve a kassai cs. k. fővámhivatalt rendelte, melynél az idézett csász. rendelet 9. §-a szerint a hirdető és értesítő lapoktól járó beigtatasi illetékek is fizetendők.

Schaulawy

Hirdetés a cs. k. országos pénzügyigazgatóság budai osztályától 1857-diki december 10-kéről 38,947 sz. a., *melylyel az illetékköteles időszaki folyóiratok, s hirdető és értesítő lapok papirosának megbélyegzésére; valamint a beigtatási illetékek átvételére rendelt jövedéki illetékek köztudomásra adatnak.*

A bélyegköteles időszaki folyóiratok és a hirdetési lapok „megbélyegzésével" a budai közigazgatási területen a pesti cs. k. gyűjtőpénztárt és a miskolci cs. k. adóhivatalt bízzák meg. Ezen hivatalokban, valamint az egri, a kecskeméti, a szegedi és a kalocsai cs. k. adóhivatalokban egyszersmind a nem időszaki lapokban elhelyezett illetékköteles hirdetések és értesítések után fizetendő illetékek is befizethetők.

A f. é. october 27. és november 24-kén 43073 és 45895 sz. a. kelt magas pénzügyministeri kibocsátványokhoz képest ezennel köztudomásra adatik, hogy az 1857. october 23. kelt császári rendelet szerint bélyegköleles időszaki folyóiratok, s hirdető és értesítő lapok papirosának megbélyegzésével a budai közigazgatási területben a pesti cs. k. gyűjtőpénztár és a miskolczi cs. k. adóhivatal van megbízva.

Ezen hivatalok, valamint az egri, kecskeméti, szegedi és kalocsai cs. k. adóhivatalok egyszersmind azon beigtatási illetékek átvételére is hivatvák, melyek az idézett csász. rendelet

9. §-a következtében a nem időszakonkint megjelenő hirdetvényektől és értesítvényektől fizetendők.

Konečný.

Hirdetés a cs. k. országos pénzügyigazgatóság soproni osztályától 1857. december 21-kéről 26,454 sz. a.

a soproni közigazgatási területben az illetékköteles időszaki nyomtatványok, s hirdető és értesítő lapok papirosának megbélyegzésére rendelt hivatalok iránt.

A bélyegköteles időszaki folyóiratok és hirdetési lapok „megbélyegzésével" a soproni közigazgatási területen a soproni cs. k. fővámhivatalt és a győri cs. k. adóhivatalt bízzák meg.

Az 1857. october 23-án kelt császári rendelet értelmében illetékköteles időszaki nyomtatványok s hirdető és értesítő lapok papirosának megbélyegzésére, a soproni közigazgatási területben a cs. k. pénzügyministeriumnak m. é. october 27. és december 8-kán 43073 és 50852 sz. a. kelt kibocsátványaihoz képest a soproni cs. k. fővámhivatal s a győri cs. k. adóhivatal rendeltettek.

Mitis.

A kereskedelmi, középítészeti és közlekedési ministeriumnak s a pénzügyi ministeriumnak 1857 december 23-kán kelt rendelete,

kiható minden koronaországokra,

a bélyegkötelezettség teljesítésének, posta útján elküldött belföldi bélyegköteles nyomtatványoknáli ellenőrködése iránt.

(Birodalmi törvénylap 1857 LI. darab, 243 sz., kiadatott 1857. december 29-kén.)

A bélyegköteles nyomtatványokat a cs. k. postaintézetnek oly módon kell átadni, hogy a bélyegjegy a példány külső lapján látható legyen. Ha ez a feltétel nem teljesül, a postahivatal köteles a nyomtatványok felvételét megtagadni.

Azon belföldi időszaki nyomtatványoknak minden példánya, melyek az 1857 október 23-kán kelt császári rendelet (birod. törv. lap 207 sz.) értelmében bélyegkötelesek, ha annak elküldése a cs. k. postaintézetek által szalag vagy keresztkötés alatt eszközlendő, a cs. k. postaintézetnek olykép összehajtva adandó át, hogy a bélyegjegy a példány küllapján látható legyen.

A cs. k. postaintézetek ezen intézkedés ellenőrzésére s oly küldeményeknek, melyeknél ezen föltétel nem teljesítetett, visszautasítására utasítvák; azon esetre pedig, ha bélyegzetlen küldeményeknek elküldése kísértetnék meg, oda utasíttattak, miszerint a megtalált bélyegzetlen hírlappéldányokat, az arról fölveendő hivatalos lelettel, a legközelebbi jövedéki hatósághoz a hivatalos eljárás teljesítése végett átküldjék.

Báró Bruck. Toggenburg lovag.

A pénzügyi ministeriumnak 1858. julius 15-kén kelt kibocsátványa, *melylyel az 1858. julius 8-kán kelt császári rendelet (birod. törv. lap 102. sz.) foganosítása végett megkívántató határozatok tétetnek közhírré.*

A pénzügyminiszter a bélyegjegyek beszerzéséről tájékoztat. Eszerint bélyegjegyet a bélyeghivatalokban és az országos pénzügyi hatóság által kijelelendő hivatalban lehet beszerezni.

[…]

4. A hirdetésekre, naptárakra és külföldi hírlapokra bélyegjegyek a bélyegeladóknál nem kaphatók. Oly helyeken, hol elébb bélyeghivatalok voltak fölállítva, a bélyeg a hirdetésekre rendelt papirosra s a naptárakra közvetlenül fog fölnyomatni. Más helyeken az országos pénzügyi hatóság által kijelelendő hivatal, az illeték lefizetése mellett, a megkívántató bélyegjegyeket kiszolgáltatandja, s azokat, miután a fél által az illetékköteles tárgyra szabályszerűleg fölragasztattak, tüstint fölülbélyegzendi.

Ugyanezen eljárás követendő mindenütt azon bélyegköteles külföldi folyóiratokra nézve is, melyek nem a cs. k. postaintézetek utján hozatnak be.

Báró Bruck.

Hirdetés a cs. k. országos pénzügyigazgatóság soproni osztályától 1858. september 9-kéről, 16967. sz. a., *a hirdetvényekre és naptárakra kivántató bélyegjegyek kiadásával a soproni közigazgatási területben megbízott hivatalok iránt.*

A soproni közigazgatási területen bélyegjegyek árusításával Szombathelyen, Győrben, Magyar-Óvárott, Pápán, Veszprémben és Szekszárdon a cs. k. adóhivatalokat, továbbá a pécsi és a kanizsai járási gyűjtőpénztárakat bízzák meg.

Hivatkozva a f. é. julius 15-kén 3299. sz. a. kelt magas pénzügyi ministeri rendelet (birod. törv. lap XXVII. dar., 103. Orsz. korm. lap. 1858, I. Rész, XXI. darab, 106. sz., 402. lap) 4. pontjára, a soproni közigazgatási területben a hirdetvények és naptárakra kivántató bélyegjegyek kiszolgáltatásával a Szombathelyen, Győrben, Magyar-Óvárott, Pápán, Veszprémben és Szegzárdon [sic!] létező cs. k. adóhivatalok, továbbá a pécsi és kanizsai járási gyűjtőpénztárak bízatnak meg.

Mitis.

Hirdetés a cs. k. országos pénzügyigazgatóság kassai osztályától 1858. september 15-kéről, 12,831. sz. a., *azon hivatalok iránt, melyek a kassai közigazgatási területben hirdetvények, naptárak és külföldi hirlapokrai új bélyegjegyekkel láttatnak el.*

Kassán, mint a korábbi bélyeghivatal állomáshelyén a hirdetésekre szánt papírra és naptárakra a bélyegjegyet a fővámhivatalban közvetlenül nyomják rá. A már nem forgalmazott naptárakra és hirdetésekre szóló bélyegjegyek csak a rimaszombati, a rozsnyói, az eperjesi és a lőcsei cs. k. adóhivataloknál, továbbá hirdetésekre szóló bélyegjegyek az ungvári és sátoraljaújhelyi cs. k. adóhivataloknál szerezhetők be.

Miután a magas pénzügyministeriumnak f. é. julius 15-kén 3299. sz. a. kelt kibocsátványa szerint, a f. é. november 1-jétől fogva hirdetvényekhez, naptárakhoz és külföldi hirlapokhoz használandó új bélyegjegyek nem fognak árultatni, hanem oly helyeken, hol elébb bélyeghivatalok léteztek, a hirdetvények papírjára s a naptárakra közvetlenül fölnyomatni, más helyeken pedig az illető hivatal az illeték lefizetése mellett a kivántató bélyegjegyeket kiszolgáltatja, s azokat, mihelyt a fél által az illetékköteles tárgyra szabályszerűleg fölragasztattak, tüstint fölülbélyegzendi; továbbá oly bélyegköteles hirlapok körül is, melyek nem a cs. k. postaintézetek útján hozatnak be, hasonló eljárás követendő; ennélfogva köztudomásra adatik: miszerint Kassán, mint az elébb fönállott bélyeghivatal állomáshelyén, a bélyeg hirdetvényekre szánt papírra és naptárakra, valamint a nem a cs. k. postaintézet utján behozott bélyegköteles külföldi hirlapokra a cs. k. pénzügykerületi pénztár-egyszersmind II. osztályú fővámhivatalnál közvetlenül fog fölnyomatni, ellenben nem árulható naptári és hirdetvényi bélyegjegyekkel csak a rimaszombathi, rosznyói, eperjesi és lőcsei cs. k. adóhivatalok, végre hirdetvényi bélyegjegyekkel az ungvári és s.-a.-ujhelyi cs. k. adóhivatalok fognak elláttatni.

Schaulawy.

Hirdetés a cs. k. orsz. pénzügyigazgatóság budai osztályától 1858. september 16-káról, 29212. sz. a.,

a hirdetvények-, naptárak- és külföldi hírlapokra szolgáló bélyegjegyek kiszolgáltatása végett a Pest-budai közigazgatási területben kijelölt hivatalok iránt.

A budai közigazgatási területen bélyegjegyek árusításával a váci, az esztergomi, a székesfehérvári, a kecskeméti, a szegedi, a kalocsai, a miskolci és az egri cs. k. adóhivatalokat bízzák meg.

A f. é. julius 15-kén 3299. sz. a. kelt magas pénzügyministeri rendelet (birod. törv. lap XXVII. dar., 103. sz.) 4. pontjának teljesítéseül, f. é. november 1-től kezdve a hirdetvényekhez, naptárakhoz és a külföldről a postaintézet használata nélkül közvetlenül behozott külföldi hirlapokhoz kivántató bélyegjegyek kiszolgáltatására a váczi, esztergami, sz. fejérvári, kecskeméti, szegedi, kalocsai, miskolczi és egri cs. k. adóhivatalok jelöltetnek ki.

Konečný.

A bel-, igazság- és pénzügyministereknek s a legfőbb rendőri hatóságnak 1858. september 28-án kelt rendelete,

kiható a birodalom egész területére,

mellyel az 1858. september 25-én kelt legfelsőbb határozvány folytán a hivatalnokok nap- és mérföldpénzei, a járati és táppénzek, a futári és kézbesítési illetékek, s általában a hatósági meghagyás folytán teljesített működésekért járó illetékek, továbbá a polgári és büntető eljárásbani tanuk, szakértők és tolmácsok illetékei, a jegyzői illetékek, végre a hírlapi jegyzői és ügynöki biztosítékok az új ausztriai pénzbecs szerint szabályoztatnak.

Az időszaki lapok után leteendő biztosítékot ausztriai pénzre átszámítva határozzák meg.

[…]

4. §.

Az 1852. május 27-kén kelt sajtórendtartás 14. §-ban az időszaki nyomtatványokra s a fönálló szabályokban a jegyzőség nemkülönben a közügynökség gyakorlására nézve kiszabott biztosítékok, azon esetben, ha azok csak 1858. november 1-je után tétetnek le, az eddigi mennyiségnek ausztriai pénzbecsrei átszámítása után járó összegekben fizetendők le.

Báró Bach. Gróf Nádasdy. Báró Bruck. Báró Kempen, a. t. n.

A pénzügyministeriumnak 1858. december 5-kén kelt rendelete,

kiható minden koronaországokra,

azon folyóiratok bélyegkötelessége iránt, melyek évenkint 52-szer vagy havonkint 4-szer jelennek meg.

Azok folyóiratok, amelyek évente 52-szer vagy havonként 4-szer jelennek meg, a bélyegkötelezettség szempontjából a hetenként egyszer megjelenőkkel azonos elbírálás alá esnek.

Azon fölmerült kérdése folytán, hogy oly folyóiratok, melyeknek a hirdetés szerint évenkint 52-szer vagy havonkint 4-szer kell megjelenniök, a bélyegkötelesség alá esnek-e, kijelentik, miszerint az említett folyóiratok a hetenkint egyszer megjelenőkkel a bélyegkötelességre nézve egyenlőknek tekintendők.

Báró Bruck.

A kereskedelmi ministeriumnak 1858. december 17. kelt hirdetménye,

kiható Horvát- és Tótországoknak azon területrészeire, melyekben az 1852. september 4-kén kelt házalási törvény (birod. törv. lap 252. sz.) ki van hirdetve,

a „Sostar" nevű horvát naptár házalók általi árulásának az 1858. december 8-kán kelt legfelsőbb határozvánnyal történt kivételes megengedése iránt.

(A birodalmi törvénylapban 1858. LIX. darab, 242. sz., kiadott 1858. december 28-kán.)

Kivételesen engedélyezik a „Sostar" című horvát naptár házalás útján való terjesztését.

Hirdetés a cs. k. országos pénzügyigazgatóság kassai osztályától 1859. január 5-kéről, 143. sz. a.,

a sátor-alja-ujhelyi adóhivatalnak naptárakra szolgáló bélyegjegyekkeli ellátása iránt.

A cs. k. sátoraljaújhelyi adóhivatalt ellátták a naptárakra vonatkozó bélyegjegyekkel is.

Az 1858. september 15-kén 12831. sz. a. kelt hirdetmény (orsz. korm. lap. II. R., XVIII. dar., 30. sz.) kapcsában ezennel köztudomásra adatik, miszerint a cs. k. sátor-alja-ujhelyi adóhivatal naptárakra szolgáló bélyegjegyekkel is ellátatott.

Schaulawy.

A kereskedelmi és népgazdászati ministériumnak 1862. máj. 15-ről kelt rendelete,
az új levél-s hírlapi jegyek, valamint új bélyeg-lenyomatokkali levél-borítékok kiadása iránt

Új levél- és hírlapi jegyeket hoznak forgalomba, amelyekre a császár fejének másolata helyett a cs. k. birodalmi sas kerül. A régi bélyegjegyek 1863. november 30-ig érvényesek.

Az új levél- s hírlapi jegyek, valamint új bélyeg-lenyomatokkali levél-borítékok kiadása iránt; érvényes az egész birodalomra nézve.

A levelek és keresztkötés-küldemények bérmentesítése végett új levél- s hírlapi jegyek, valamint az egyes kategóriák szerint, új bélyeg-lenyomatokkal ellátott borítékok fognak kiadatni, mihelyt a jelenleg alkalmazásban levő postai jegyek a borítékok egyik vagy másik kategóriájának készlete ki fogott merítettni.

E tekintetben a következők juttatnak tudomásra:

1. Az új levél- s hírlap-jegyeken, valamint az új levélborítékok bélyeg képében, Császár Őfelsége feje másolata helyett a cs. k. birodalmi sas veretik ki domború nyomattal, s a bélyegek borítékaira a felsőjobboldali szegletre helyeztetik.

2. A borítékok most már csak egyetlen, még pedig az eddigi kisebb alakban készítettnek, s a levelek kihullásának meggátlása végett az egész szélen mézgával körülmázoltatnak.

3. A levél-jegyek és boríték-bélyegek közöl:

az 5 újkrosok (soldi) rózsaszínűek;

a 10 – “ – újkrosok kék – “ –

a 15 – “ – világos barna színűek.

A boríték-bélyegek közöl:

a 25 újkrosok (soldi) rózsaszínűek.

4. A 3 újkros új levéljegyek s boríték-bélyegek, – mint eddig – zöld, a keresztkötés-küldeményekre szánt 2 újkros (soldi) jegyek sárga, s a hírlap-jegyek halvány-violaszínben készítettnek.

5. 20, 30 s 35 újkros bélyeggel ellátott levél-borítékok többé nem adatnak ki.

6. Az eddigi levél- és hírlapi jegyek s bélyeggel ellátott levél-borítékok 1863. november végéig még bérmentesítésre fordíttathatnak, 1863. dec. 1-től kezdve a régi jegyekkel ellátott levelezések s keresztkötés-küldemények, valamint a régi bélyeggel ellátott borítékban levő levelezések bérmentetleneknek fognak tekintetni.

Wiekenburg s. k.

Magyarország kir. helytartójának rendelete
az összes megyei és kerületi kormányzóhoz.

A helytartó felszólítja a területi kormányzókat, hogy a sajtórendtartásnak a kötelező példányokra vonatkozó 4. §-át szigorúan tartassák be, tekintettel arra, hogy a tapasztalatok szerint a köteles példányok beszolgáltatása csak „pontatlanul s hiányosan" történik. A mulasztókat 200 forintig terjedő büntetéssel fenyegeti meg.
Kelt Buda, 1862. november 22.

Tapasztaltatott, hogy a sajtórendtartás 4. §-ában meghatározott nyomtatvány-köteles példányok csak igen pontatlanul s hiányosan küldetnek be az illető helyekre.

Fölhívom ennélfogva […], hogy a hatósága területén található nyomda-tulajdonosokat azonnal utasítani szíveskedjék, miszerint jövőben mindenrendű nyomtatványból, – hová mindazonáltal az idézett §. két utolsó pontjában foglalt alárendelt sajtó-termékek nem sorozandók, a m. kir. udvari kancelláriához Bécsben, a bécsi cs. kir. udvari könyvtárhoz, és a pesti m. kir. egyetemi könyvtárhoz egy-egy köteles-példányt; az időszaki nyomtatványokból ezenfelül egy példányt a m. kir. helytartótanács elnökségéhez annál bizonyosabban beküldeni kötelességöknek ismerjék, mert különben ezen rendelet elmulasztása miatt 200 frtig terjedő bírsággal fognak megfenyíttetni.

Budán, november 22-én 1862.

A rendőrministernek 1863. jan. 24-ről kelt rendelete,

érvényes az egész birodalomra,

melylyel a külföldi zsidó s héber ima- s vallási könyvek, valamint illyr s oláh könyvek bebocsátásábani eddigi megszorítás megszüntettetik.

Az 1863. január 18-ai „legfelsőbb határozatnak" megfelelően hatályon kívül helyezi a birodalom egész területére érvényes 1852. január 25-én kelt rendeletet, amelynek értelmében külföldi zsidó és héber ima- és vallaskönyvek, valamint illír és oláh könyvek csak az illetékes helytartóságok és ország-elnökségek engedélyével voltak behozhatók.

Az 1852. évi általános birodalmi törvény- s kormánylap által (VII. darab, 29. sz.) kihirdetett, s fönnállott belügyministerium által, akkori illetékességben – mint legfőbb rendőri és sajtóügyi hatóság – kibocsátott, s a birodalom egész területére nézve érvényes 1852. jan. 25-ről kelt rendelet, melynélfogva a külföldi zsidó s héber ima- s vallás-könyvek, valamint illyr s oláh könyvek behozatala, az austriai állam terület egész területén csupán az illető helytartóságok s ország-elnökségek által előlegesen kinyerendő beviteli engedély mellett volt megengedve, az 1863. jan. 18-ki legfelsőbb határozat következtében hatályon kívül helyeztetik.

Mecséry s. k.

Kereskedelmi ministerium rendelete 1863. november 15-ről,

újabb levél- s hírlap-bélyegek s levél-boríték érvényének meghosszabbítására vonatkozólag; érvényes az egész birodalomra.

A rendelet meghosszabbítja – többek között – a régi hírlapbélyegek érvényét is 1864. február végéig.

Az 1863. május 15-ről kelt kereskedelmi ministeri határozvánnyal (bir. tör. I. 44. sz.) megállapított határidő (1863. november vége) a levél- s hírlap-bélyeg […] levélborítékok érvényére nézve, 1864. február végéig meghosszabbítatik.

A cs. kir. kereskedelmi ministeriumért:

Kalenberg, s. k.

Kir. helytartó őnagyméltósága körirata *minden megye és kerület t. cz. kormányzójához.*

A helytartó 1864. szeptember 15-én megjelent köriratában felszólítja a megyei és kerületi kormányzókat, hogy intézkedjenek az iránt, hogy a hatóságok és hivatalok hivatalos közleményeiket a hivatalos lapokba (Sürgöny, Ungarische Nachrichten) azon a nyelven adják le, amelyen az illető lap megjelenik. A hivatalos lapok nyomdájában és szerkesztőségében a fordításhoz szükséges apparátus nem áll rendelkezésre.
A szabály be nem tartásából adódó késedelmes megjelenésért vagy a közlemények felvételének elmaradásáét a beküldő viseli a felelősséget.

Számosabb esetek fordulván elő, melyekben hatóságok és hivatalok a „Sürgöny” és „Ungarische Nachrichten” czímű hivatalos lapokba felvétetni kívánt hivatalos hirdetményeket nem azon nyelven küldvén be, melyen az illető hivatalos lap szerkesztve van, ez által a hivatalos hirdetmények közzétételében késedelem okoztatott: értesítem ezennel a fenczímzett urakat, hogy a hivatalos lapoknak sem kiadó-hivatalában, sem szerkesztőségében nincs aziránt intézkedés téve, hogy a hivatalos hirdetményeknek fordítása eszközöltessék; s ennélfogva a hivatalos hirdetmények mindig azon nyelven szerkesztve küldendők a hivatalos lapok kiadó-hivatalához, mely nyelven az illető hivatalos hírlap megjelenik; megjegyeztetvén, hogy e szabály meg nem tartása esetében a hirdetménynek e miatt az illető hivatalos lapba felvételében történt késedelemért, vagy ezen felvételnek épen elmaradásáért; s a következményekért egyedül csak a beküldő hatóság[ra], vagy hivatalra fog a legszorosabb felelősség háromolni.

Felhívom tehát a fenczímzett urakat, hogy a kormányzásukra bízott területen létező minden közigazgatási s bírói hatóságokat ezen szabály pontos megtartására szigorún utasítani szíveskedjenek.

[Megjelent, 1864. szeptember 15-kén.]

Ő cs. k. Apostoli Felsége következő legfelsőbb sajátkezű iratot méltóztatott legkegyelmesebben kibocsátani:

Az 1865. június 8-án kelt cs. k. irat kilátásba helyezi a Helytartótanács helyreállítását, a katonai törvénykezés „kivételes működésének" megszüntetését, a polgári törvénykezés visszaállítását. A polgári törvényszékek a sajtó által elkövetett bűnügyekben azon utasítás szerint fognak eljárni, amely az 1852. május 27-ről kelt sajtórendtartáshoz függelékül kiadásra kerül.

Kedves gróf Zichy. Miután ama sajnálatraméltó állapotok, melyek Engem – 1861. május 15-ről kelt határozatom, s 1861. november 5-ről kelt sajátkezű irtom értelmében – magyar helytartótanácsom törvényes hatáskörének ideiglenes megszorítására, valamint bizonyos, a nyilvános rend fönnállása, s a személy- s vagyon biztonság ellen irányzott büntetésreméltó cselekvényeknek kivételesen a magyar királyságomban lévő katonai törvényszékekhez utasítására, s végre azok büntető törvényhatóságának az ott alkalmazott cs. kir. polgári államhivatalnokok, szolgák s a pénzügyőrségrei kiterjesztésére bírtak, – általános nyugalomnak a rendnek adtak helyet, s miután bizton megvárhatni hiszem, hogy minden, amaz állapotok visszatérésére czélzó netaláni fondorlatok magyar királyságom hű népének józan értelmén s a hatóságok éberségén hajótörést fognak szenvedni: – indíttatva érzem Magamat, magyar helytartótanácsomnak fölebb említett kéziratom által ideiglenesen megszorított hatáskörét teljes törvényes kiterjedésében ismét helyreállítni, – az említett határozataim következtében Magyarországban hatályba léptetett katonai törvényszékeknek ez időszerinti kivételes működését f. évi julius 1-től kezdve megszüntetni s az azokhoz utasított büntetésreméltó cselekvények elitélését ismét a polgári törvényszékekhez utasítni; melyek a sajtó által elkövetett büntetésreméltó cselekvények tekintetében, azon utasítás szerint fognak eljárni, mely függelékül a magyar királyságomban érvényben lévő 1852. május 27-ről kelt sajtórendtartáshoz, – az ./. alatt mellékelt terv szerint lesz kibocsátandó, s melyhez ezennel beleegyezésemet adom.

[…]

Budán, jun. 8. 1865.

Ferencz József, s. k.

Függelék az 1865. évi jun. hó 8-ról kelt legfelsőbb kézirathoz.

Az I. Rész a sajtó útján elkövetett büntetendő cselekményekről és azok büntethetőségéről szól.
Nyomtatvány tartalma által elkövetett büntetendő cselekmény esetében a szerző, a fordító, a kiadó, a szerkesztő, illetve a közreműködők is büntetendők.
Tilos – többek között – nyomtatvány útján valamely bűntett, vétség vagy kihágás elkövetésére buzdítani, ösztönözni. Büntetendő a nyomtatvány által elkövetett istenkáromlás, vallásgyalázás, az uralkodó és az uralkodócsalád tagjainak megsértése, az államforma és a birodalom egysége elleni felhívás, valamely közhatóság munkájának erőszakos

megzavarására való felszólítás, nemzetiségek, vallási közösségek, a társadalom egyes osztályai közötti békétlenség szítása, a házasság, a családi kötelékek, a magántulajdon intézményének támadása, közbiztonságot veszélyeztető álhír terjesztése. Kihágást követ el, aki másokat – név szerint vagy felismerhető jelek említése mellett – kitalált vagy elferdített tények állításával becstelenséggel vádol, aki nyomtatványokban vagy képes ábrázolatokban valaki ellen magán-, vagy családi életéből merített becsületbe vágó, akár igaz tényeket közzé tesz, aki az erkölcsösséget vagy szemérmet közbotrányt okozva sérti stb.
A nyomtatvány tartalma által elkövetett cselekvény bűnvádilag nem üldözhető, ha a nyomtatvány megjelenése vagy belföldi terjesztésének kezdete óta hat hónap eltelt anélkül, hogy a vétkesek ellen bűntető eljárás indult volna, vagy a megindult eljárás ennyi ideig nem folytatódott volna.
A II. Rész a büntető eljárás részletes szabályait tartalmazza.
Nyomtatványok tartalma által elkövetett büntetendő cselekvények fölött – a kir. ítélőtábla törvényes bíráskodási köréhez tartozó büntettek kivételével – az illetékes megyei, szab. kir. városi vagy kerületi törvényszékek ítélnek.
Valamely időszaki nyomtatvány megjelenésének beszüntetését háromhavi tartamra a bíróság a közvádló külön indítványa folytán csak az esetben rendelheti el, ha annak tartalma által 5 évi börtönnél szigorúbban sújtott bűntényt, vagy egy évi időszakban kétszer enyhébben büntetett cselekményt, vagy bűntényt és egy vétséget, illetve három ízben vétséget követtek el.

I. Rész.
Sajtó útján elkövetett tilos cselekvényekről, ezek büntetéséről és elévüléséről.

1. §.

Nyomtatványok tartalma által elkövetett tilos cselekvényeknél a cselekvény büntethetősége a szerző, fordító, kiadó, szerkesztő, s akiadó-tulajdonosra nézve az illető műnek nyomtatás végetti átadásával, a bűntársakra nézve pedig közreműködésük kezdetével számítandó.

2. §.

Ki nyomtatványban valamely bűntett, vétség, avagy kihágás elkövetésére buzdít, ösztönöz, vagy csábítani törekszik, a tilos cselekvény valóságos elkövetése, vagy tilos bűnkísérlet esetén mint bűnrészes büntetendő, ha pedig az említett fölhívás eredménytelen maradt, mint bűnkísérlő azon büntetésben marasztalandó, mely az illető tilos cselekvény kísérletére lett volna kiszabandó.

3. §.

Ki valamely nyomtatványban az Istent káromolja, ki a vallás iránt megvetést tanúsít, vagy hitetlenséget igyekszik terjeszteni, büntettet követ el, s 1-től 5 évig terjedhető súlyos börtönnel s 100-tól 500 frtig emelkedhető pénzbírsággal büntettetik. Ki az álladalomban törvényesen fenálló egyház, vagy vallástársulat tanait, szokásait, vagy intézményeit kigúnyolja, vagy lealacsonyítani törekszik, ki oly vallásfelekezet megalapítására vagy terjesztésére izgat, ösztönöz, vagy csábítani törekszik, mely az álladalmi hatóság által meg nem engedhetőnek nyilváníttatott, – vétséget követ el, s első esetben 3 hótól egy évig terjedhető szigorú fogsággal, s 100–200 frtig emelkedhető bírsággal, második esetben pedig egy hótól egy évig terjedhető szigorú fogsággal, s 50–100 frtiglani pénzbírsággal fenyítendő.

4. §.

Ki az Ő cs. k. Ap. Felsége iránti tiszteletet nyomtatványokbani gyalázások, káromlások vagy gúnyolódások, vagy képes ábrázolatok által megsérti, bűntényben válik bűnössé s egytől öt évigleni súlyos börtönnel s 1000-töl 3000 ftig emelkedhető bírsággal büntetendő.

5. §.

Ki a 4-ik §-ban érintett cselekvények által az Uralkodó-ház egyéb tagjait sérti meg, bűntényt követ el, s egytől öt évigleni börtönnel s 1000-töl 2000 ftig emelkedhető bírsággal fenyítendő.

6. §.

Ki valamely nyomtatványban az uralkodási forma erőszakos megváltoztatására, – valamely résznek az ausztriai császárság egységes birodalmi kapcsolatából elszakítására, vagy az állam elleni külveszély, avagy beltámadás, avagy polgári háború előidézésére vagy nagyobbítására, vagy végre az osztrák birodalmi, vagy az országos alkotmányok erőszakos megváltoztatására, bár eredmény nélkül buzdít, ösztönöz s csábítani törekszik, bűntényt követ el, s tíztől húsz évigleni súlyos börtönnel s 1000-töl 4000 ftig terjedhető pénzbírsággal büntettetik.

7. §.

Ki valamely nyomtatványban Ő cs. kir. Apostoli Felségének személye, az egységes osztrák birodalmi kapcsolat, az osztrák birodalmi, vagy az országos alkotmányok, az osztrák birodalmi, vagy az országos közigazgatás elleni megvetésre vagy gyűlöletre, törvények, bíróságok, vagy más közhatóságok rendeletei, ítéletei vagy intézkedései elleni engedetlenségre, ellenszegülésre, vagy ellentállásra, vagy az adó megtagadására buzdít, ösztönöz, vagy csábítani törekszik, bűntényt követ el s egytől öt évigleni súlyos börtönnel s 500-tól 1000 ftig terjedhető pénzbírsággal fenyíttetik.

8. §.

Ki nyomtatványban valamely közügyek tárgyalására hivatott gyülekezet, bíróság, vagy valamely más közhatóság összejövetelének, fenállásának vagy működésének erőszakos megháborítására vagy akadályozására buzdít, ösztönöz, vagy csábítani törekszik, bűntényt követ el, s egytől öt évigleni börtönnel s 500–1000 ftnyi bírsággal, – ha pedig e cselekvények törvényesen elismert testületek vagy oly gyülekezetek ellen irányozvák, melyek a közhatóság közreműködése vagy felügyelete alatt tartatnak, hat hónaptól egy évigleni börtönnel, s 100-tól 500 ftig emelkedhető bírsággal büntettetik.

9. §.

Ki valakit nyomtatványilag valamely ráfogott bűntettel oly módon vádol, hogy e vád (rágalom) a vádlott elleni felsőbbségi vizsgálatra vagy nyomozásokra okot szolgáltathat, bűntényt követ el, s egytől öt évigleni súlyos börtönnel s 1000-töl 2000 ftiglani bírsággal büntettetik.

10. §.

Ki nyomtatványokban gyalázások, gúnyolódások, valótlan állítások, vagy tények elferdítése által másokat az osztrák birodalmi, vagy valamely országos képviselői testület, a cs. kir. had- és hajósereg vagy annak egyes önálló osztálya ellen gyűlöletre vagy megvetésre ingerelni, vagy a fenérintett módon hatóságok rendelkezéseit vagy határozatait lealacsonyítani, vagy másokat álladalmi vagy községi hatóságokat, avagy a kormány egyes közegei ellen hivatásszerű tetteikre vonatkozólag, – vagy valamely tanú vagy szakértő ellen

bíróság előtti vallomásuk miatt gyűlöletre, megvetésre vagy alaptalan panasztételekre ingerelni törekszik, ha és a mennyiben cselekvénye súlyosabban fenyítendő tényálladékot nem képez, vétségben válik bűnössé s első esetben 6 hónaptól egy évig terjedhető szigorú fogsággal, s 100-tól 500 ftig emelkedhető bírsággal, második esetben pedig egy hónaptól egy évig terjedhető szigorú fogsággal, s 50-200 ftiglani pénzbírsággal büntetendő.

11. §.

Ki másokat nyomtatványilag a különféle nemzetiségek, vallási vagy más társulatok, a polgári társadalom egyes osztályai vagy rendei, avagy törvényesen elismert testületek elleni ellenségeskedésre vagy átalában az álladalmi lakosokat egymás elleni pártoskodásra serkenti, buzdítja, vagy csábítani törekszik, vétséget követ el s három hónaptól egy évig terjedhető szigorú fogsággal, s 100-tól 500 ftig emelkedhető bírsággal fenyítendő.

12. §.

Ki valamely nyomtatványban a házassági s családi intézményeket vagy a tulajdonjog fogalmát lealacsonyítja, vagy megingatni törekszik, ki másokat erkölcstelen, avagy törvényileg tiltott cselekvényekre felszólít, buzdít, vagy csábítani törekszik, vagy azokat magasztalja s igazolni igyekszik, szintén vétségben válik bűnössé, s egy hótól egy évig terjedhető szigorú fogsággal s 100-500 ftig emelkedhető pénzbüntetéssel fenyítendő.

13. §.

Ki nyomtatványilag valamely a közbiztonságot nyugtalanító álhírt a nélkül, hogy azt igaznak tartania elegendő oka lenne, vagy ilynemű állítólagos jóslatot közzé tesz, vagy továbbterjeszt, vétséget követ le, s 8 naptól 6 hónapiglani szigorú fogsággal s tíztől száz ftig terjedhető bírsággal büntettetik.

14.§.

Hasonló fenyíték sújtja azt, ki a bírák szavazatát, vagy a bírósági vagy közhatósági tárgyalásokróli tiltott közléseket nyilvánosakká, vagy valamely oly hirdetményt mint közhatósági kibocsátványt hamisan közzé tesz, vagy továbbterjeszt, melynek egészbeni vagy részletes valótlansága előtte tudva, vagy elegendő okokból valószínű volt.

15. §.

Ki nyomtatvány útján büntetésre méltó cselekvények miatt elvesztett biztosítvány, pénzbüntetések, vagy kárpótlások fedezése vagy megtérítése végett gyűjtögetéseket vagy aláírásokat eszközöl vagy hirdet, szintén vétségben válik bűnössé s 14 naptól 6 hónapig terjedhető szigorú fogsággal s 20-100 ftiglani pénzbírsággal büntetendő.

16.§.

Vétségben válik továbbá bűnössé:

a) ki nyomtatványilag más[t]: hamisan, a nélkül azonban, hogy cselekvénye a 9. §. értelmében bűntényné minősíttethetnék, valamely bűntettel, vagy hamisan valamely vétség vagy kihágással vádol.

b) Ki különben is költött, vagy elferdített tények közlése által valakit névszerint, vagy reá alkalmazható ismertető-jelek által, valamely határozott becstelen, vagy oly erkölcstelen cselekvénynyel hamisan vádol, mely őt a közvélemény előtt megvetővé teheti, vagy lealacsonyíthatja.

c) Ki nyomtatványokban, vagy képes ábrázolatokban vádul valaki ellen magán-, vagy családi életéből merített becsületbe vágó, habár igaz tényeket közzé tesz.

d) A ki mást a fennérintett módon, akár névszerint, akár reá illő ismertető-jelek által, bizonyos tények előadása nélkül megvetésre méltó tulajdonságokkal vagy érzelmekkel vádol, vagy közgúny tárgyává tesz.

Az a) s b) pontok alatt foglalt esetekben a vádlott bűnössé válik, ha állításai valóságát be nem bizonyítja, – vagy ha a vád oly tilos cselekvényre vonatkozik, mely fenyítőleg csak egy harmadik személy kívánatára üldöztethetik. Ezen utóbbi esetben, valamint a c) pont alatt érintett ténykörülményekre nézve is a valóság bebizonyítása helyt nem foghat.

Ha ellenben vádlott a d) pont alatt fölhozott esetekben a bűnvádi eljárás folytán állításai igazolásául a sértett fél becstelen cselekvényeire hivatkozik, a valóság bebizonyítása esetén bűntelenné válik.

Ezen vétség büntetése 6 hótól egy évig terjedhető fogság, s 100-500 ftiglani pénzbírság.

17. §.

Az előzött szakaszban érintett tilos cselekvényekben az is bűnössé válik, s a fennírt módon büntetendő, ki az ott elsorolt megtámadásokat családok, közhatóságok, vagy hivatalos működésük tekintetében a kormány egyes közegei, törvényesen elismert testületek, vagy végre valamely megholtnak jó híre ellen intézi.

Utóbbi esetben az elhunytnak vérrokonai, házastársa, örökbefogadó a nevelő szülői, fogadott, nevelt vagy gyámgyermekei, vagy a vele föl- s lemenő ágbeli sógorságban állottak, házastársának testvérei, a testvéreinek házastársai jogosítvák a bűnvádi üldöztetést szorgalmazhatni.

18. §.

Ki nyomtatványilag vagy képes ábrázolatokban az erkölcsösséget vagy szemérmet durván és közbotrányt okozólag sérti, vétséget követ el, s hat hótól egy évig terjedhető szigorú fogsággal, s 100-tól 500 ftig emelkedhető bírsággal büntettetik.

19. §.

A ki sajtó útján a cs. kir. szárazföldi vagy tengeri hadsereg katonai működésének tervéről és irányáról, a csapatok és hajók mozdulatairól erejéről és felállítási helyéről, az erődítmények állapotáról, s végre hadiszerek őrizetéről vagy szállításáról közleményeket bocsát ki, ha ezek minőségéből vagy a fenforgó körülményekből felismerhető volt, hogy ezáltal az állam érdekei veszélyeztethetnének, vagy ha ily közlemények különösen is eltiltva valának, – s mennyiben cselekvénye súlyosb fenyíték alá esőnek nem találtatik, – vétséget követ el, s 50-től 500 ftig emelkedhető bírsággal, már kitört vagy közvetlenül fenyegető háború idején pedig 14 naptól 3 hónapig terjedhető fogsággal, s 100-tól 500 ftig emelkedhető bírsággal büntettetik.

E szabály hivatalos lapok útján közzétett közleményekre nem alkalmazható.

20. §.

A ki sajtó útján valamely bírói tárgyalástól függő fenyítő-perbefogási határozatot vagy vádiratot ennek a végtárgyaláskori előterjesztése előtt vagy a fenyítő vizsgálat folytán felmerült bizonyítékok, vagy a vádlottak tanúk, szakértők vallomásainak tartalmát a nyomozás befejezése s mielőtt azok a végtárgyalásnál fölhasználtattak volna, közzéteszi, vétséget követ el, s 50-500 frtig terjedhető pénzbírsággal büntetendő. – Ki valamely még folyamatban lévő büntető tárgyalás alkalmából nyomtatványilag a bizonylatok erejéről oly fejtegetésekbe bocsátkozik, a tárgyalás kimenetéről oly vélelmeket állít fel, vagy a per eredményéről oly elferdítéseket tesz közzé, melyek a közvéleményre a bírói határozatot

megelőző befolyást gyakorolhatnának, szintén vétségben válik bűnössé, s 1–3 hónapig terjedhető fogsággal s 100–500 frtig emelkedhető bírsággal fenyítendő.

21. §.

Az 1852. évi sajtó-rendszabálynak valamely nyomtatvány büntetésre méltó tartalmáért a tartozó figyelem s gondoskodás elmulasztása miatti felelősséget tárgyazó rendeletei érintetlenül maradnak.

22. §.

A nyomtatvány tartalma által elkövetett cselekvény bűnvádilag nem üldözhető, ha a nyomtatvány megjelenése vagy belföldöni terjesztésének kezdete óta a már hat hó folyt le s ezen idő alatt bűntető eljárás, bár a lehetséges lett volna, a vétkesek egyike ellen sem indíttatott, vagy a megindított eljárás ugyanannyi időn át nem folytattatott. Ugyanezen elv alkalmazandó a tartozó figyelem s gondoskodásnak nyomtatványok által elkövetett tilos cselekvények tekintetébeni elmulasztására nézve is.

Megszűnteknek tekintendők továbbá a sajtórendszabály 22. §-a szerint valamely időszaki nyomtatvány kiadója ellen írásilag kiadott megintés jogkövetkezményei is, ha ezen megintés kibocsátásától két év folyt le a nélkül, hogy ezen idő alatt ugyanazon időszaki nyomtatványnak tartalma által valamely büntetésre méltó cselekvény elkövettetett, vagy kiadója újabban megintetett volna.

II. Rész.
A bűntető eljárásról.

23. §.

Nyomtatványok tartalma által elkövetett büntetésreméltó cselekvények fölötti fenyítő eljárás, a kir. ítélő-tábla törvényes bíráskodási köréhez tartozó büntettek kivételével (§§ 4, 5, 6, 7.) az illetékes megyei, szab. kir. városi vagy kerületi törvényszéket illeti.

A kir. ítélő-táblának fentartott bűntényekre nézve annak illetősége megállapítottnak tekintendő, ha az illető nyomtatvány Magyarországban nyomtattatott, vagy terjesztetett.

Minden egyéb – valamely nyomtatvány tartalma által elkövetett bűntény, vagy vétségre nézve azon megyei, szab. kir. városi vagy kerületi törvényszék illetékes, melynek kerületében a bűnös cselekvény elkövettetett. Ha a nyomtatási hely ismeretes s Magyarországban létezik, cselekvési helyül mindig ez, – ha pedig a nyomtatási hely ismeretlen, vagy Magyarországon kívül létezik, a Magyarországbani terjesztés helye tekintendő. Ha ez utóbbi esetben több bíróság lenne ugyanazon vizsgálatra nézve illetékes, az fog eljárni, mely a vizsgálatot legelébb indította meg.

24. §.

Nyomtatványok által elkövetett bűnös cselekvények bírói üldözése a közvádló (kir. ügyigazgató, illetőleg tiszti ügyész) indítványa folytán történik.

Ha azonban a 10. §-ban elsorolt megtámadások valamelyike a cs. k. had- vagy hajósereg, vagy ezeknek egyes önálló osztályai ellen intéztetett, a bűnvádi üldöztetés csak a hadügyi, illetőleg tengerészeti minister beleegyezésével foghat helyet.

A 16. s 17. §§. eseteiben a bűnvádi eljárás az illető magánvádló, vagy megbízottjának indítványa folytán rendelendő el.

A 16. §-ban érintett bűnös cselekvényekre nézve azonban az eljárás hivatalból indítandó meg, ha azok az osztrák birodalmi képviselet, valamely országgyűlés, közhatóság, a cs. k. had- és hajósereg, vagy ezek egyes önálló osztályai ellen irányozvák. A cs. k. had- és hajósereg, vagy ezek egyes önálló osztályai ellen intézett sértések esetén a hadügyi, illetőleg

tengerészeti minister beleegyezése kikérendő. Ha a megtámadás valamely közhivatalnok, vagy szolga, valamely katonai személy vagy lelkész ellen hivatásszerű cselekvényeikre vonatkozólag intéztetett, a közvádló a közérdek szempontjából a keresetet szintén megindíthatja. A közvádló ily esetekben előlegesen a sértett fél, vagy ha ez ki nem hallgattathatnék, elöljárója vagy legközelebbi felsőbb hatóságának beleegyezését kérje ki. A sértett fél mindenkor jogosítva van a közvádló által megindított keresethez csatlakozhatni.

25. §.

Ha ugyanazon vádlott ellen ugyanegy időben több sajtóper, vagy ezeken kívül még más büntetésreméltó cselekvény miatt is lenne bűnvádi kereset folyamatban, a bíróság a köz- vagy magánvádló kívánatára a sajtó útján elkövetett minden egyes büntetésreméltó cselekvény iránt külön eljárást foganatosíthat, és külön ítéletet hozhat, mely elkülönítés ellen feljebbezésnek helye nincsen. Az ily elkülönített határozat esetén azonban a törvényszék bíráskodása alá csak később került bűnös cselekvények miatti büntetés kiszabásánál a vádlottra korábbi ítélet által már kimért büntetésre kellő tekintettel kell lenni.

26. §.

Oly nyomtatványok lefoglalására nézve, melyek tartalmuknál fogva közérdek szempontjából üldözendők, a sajtórendszabály 25. §-ban foglalt szabványok irányadók.

Minden egyéb esetben a lefoglalás csak bíróságilag kereset s a magán-vádló részéről ebben előterjesztett indítvány folytán történhetik.

Előleges lefoglalást rendelő végzések ellen külön felfolyamodásnak nincsen helye.

27. §.

Ha a közvádló valamely nyomtatvány tartalmában büntetésreméltó cselekvény tényálladékát ismeri fel, tartozik vagy az elővizsgálat megindítását az illető bíróságnál indítványozni, vagy pedig vádiratát benyújtani.

Oly vétségekre nézve, melyek csak az érdeklett fél kívánata folytán üldözhetők, az utóbbi keresete benyújtása előtt a közvádlóhoz forduljon, kinek belátásától függ, vajjon a bűnvádi keresetet kívánatához képest önmaga akarja-e megindítani, vagy sem. Első esetben az érdeklett fél szabadságában áll, a büntető eljárást a közvádlóval egyetértőleg, – második esetben pedig önmaga, vagy meghatalmazottja által folyamatba tenni.

Ha a közvádló a büntető eljárás folyamában a közreműködéstől eláll, a magán-vádló azt egyedül is folytathatja.

28. §.

Ha a köz- vagy magán-vádló valamely nyomtatványban csak vétség tényálladékát látja: a szükséges adatokat maga is megszerezheti vagy bíróilag kinyomoztathatja.

Ez esetben a köz- vagy magán-vádló, ha a bűnvádi keresetet indokoltnak tartja, vádiratát az illető törvényszéknél benyújtja, s ahoz a vádlott megidézésére szükségelt kiadványokat kellő számban hozzácsatolja.

A vádlevélben minden vádlottnak neve, lakhelye, a vád tárgyát képező tényálladék, az illető nyomtatvány, – a köztörvények, vagy a jelen szabályok arra vonatkozó helyeinek világos kijelölésével, végre a tanúk és szakértők nevei és lakhelyei, valamint a bizonyítás alapját képezendő irományok kellőleg felhozandók.

29. §.

A törvényszék ily büntető keresetekre nézve csupán illetékességét vévén fontolóra, ha azt helyén találja, határozatilag kimondandja, miként a főtárgyalás elrendelendő.

A főtárgyalás napja ezután az annak vezetésével megbízott elnök által határoztatik meg, ki arra minden vádlottat a vádirat egy példányának közlése mellett akként idézi meg, hogy a főtárgyalásig legalább nyolcz napi időköz maradjon Ha a vádlott saját védelmére még némely körülmények kipuhatolását vagy a törvényszék által a főtárgyalásra meghívott tanukon és szakértőkön kívül még más személyek vagy szakértők kihallgatását is szükségesnek véli, ebbéli kérelmét a tanuk nevei és lakásuk, valamint a felderítendő körülmények feljegyzése mellett legalább 24 órával a főtárgyalás napja előtt a törvényszékhez benyújtani tartozik; mi felett a bíróság a vádló meghallgatása mellett s egyúttal ez utóbbinak szintén újabb tanuk és szakértők meghívása iránt netalán teendő indítványára nézve is határoz, s ha a szükség úgy kívánná, a főtárgyalást az elrendelt nyomozások bevégzéséig elnapolja.

Az egyik vagy másik fél részéről kért ily nyomozások megtagadása miatti panaszok csak a főtárgyalás eredménye elleni feljebbezéssel kapcsolatosan érvényesíthetők.
Ha a bíróság a főtárgyalás elrendelését megtagadja, az ellen a köz- vagy magánvádló három nap alatt a másodbírósághozi feljebbezéssel élhet.

30. §.

Az ítélő-bíróság előtti tárgyalás nyilvános és szóbeli. Hallgatókul csak felserdült férfi személyek bocsáthatók be, fegyveresen azonban a tanácsterembe lépni tilos.

A nyilvánosság csak erkölcsiségi vagy közbiztonsági tekintetből zárható ki.

31. §.

A megyei, szab. kir. városi s kerületi törvényszékek ezen függelék által szabályozott bűnügyekben rendesen egy elnök, két bíró s egy jegyzőkönyvvezetőből álló tanácsokban határoznak; oly főtárgyalásoknál azonban, melyeknél valamely sajtó útján elkövetett oly bűntényről van szó, mely a törvény vagy jelen rendelvény értelmében 5 évet meghaladó börtönbüntetéssel sújtandó, – valamint az e részbeni határozatoknál az elnökön s jegyzőkönyvvezetőn kívül négy bírónak kell jelen lennie A szavazók eme száma sem nem szaporítható, sem nem kevesbíthető.

32. §.

A vádló vádját a főtárgyalás előtt a költségek megtérítése mellett, annak folyama alatt pedig csak a vádlott beleegyezésével vonhatja vissza. Ha a közvádló a keresettől eláll, a kártérítési igény a kincstár ellen intézhető.

33. §.

Ha valaki oly nyomtatvány tartalmánál fogva, melyre nézve biztosíték volt leteendő, bűntény vagy vétségben bűnösnek találtatott, az e függelékben kiszabott büntetésen felül még ezen biztosíték elvesztése is azon hely szegény alapja javára kimondandó, hol a bűnös cselekvény elkövettetett.

Oly esetekben, midőn a marasztalás oly bűntény miatt történt, melyre a jelen függelék szerint 5 évnél súlyosb büntetés szabható, a biztosíték elvesztése annak % részétől, teljes öszvegéig, – minden egyéb bűnténynél 300 fttól a biztosíték feléig, végre minden vétségnél 50–300 ftig terjed; s a bíróság a biztosíték elvesztésére nézve a fenemlített legkisebb mértéken alól soha sem szállhat le.

Oly esetben is, midőn valaki nyomtatvány tartalmánál fogva a tartozó gondoskodás elmulasztása miatt lőn elítélve, a biztosíték elvesztése, tekintettel az érintett tartalomra, az elkövetett bűntény vagy vétség álladékához képest a fenebbi mérték szerint szabandó ki.

Azonkívül minden oly esetben, midőn valamely nyomtatvány tartalma által bűntény vagy vétség követtetett el, a büntetésre méltónak ítélt nyomtatvány egészben, vagy részbeni –

nemkülönben annak többszörösítésére alkalmas szerek betűszedvények, lemezek, minták, kövek stb. megsemmisítése is elrendelhető.

A nyomtatványok megsemmisítése mindazáltal azon példányokra ki nem terjed, melyek már saját használatra harmadik személyek birtokába kerültek.

34. §.

Valamely időszaki nyomtatvány megjelenésének beszüntetését három havi tartamra a bíróság a közvádló külön indítványa folytán csak az esetben rendelheti el, ha annak tartalma által 5 évi börtönnél szigorúbban sújtott bűntény, vagy egy évi időszakban vagy kétszer enyhébben fenyített bűntények, vagy ilynemű bűntény s egy vétség, vagy végre három ízben vétség követtetett el.

35. §.

A megyei, szab. kir. városi s kerületi törvényszékek határozatai elleni feljebbezés a kir. ítélő-táblához, ennek határozatai ellen pedig a hétszemélyes táblához intézendő.

Két egyhangú határozat esetén további feljebbezésnek helye nincsen.

36. §.

Ezen rendelvény minden annak tárgyát képező bűnügyre nézve alkalmazandó, melyben első folyamodási ítélet még nem keletkezett.

A katonai törvényszékek által polgári egyének ellen a polgári fenyítő-bíróságok rendes működésének isméti megkezdése előtt hozott ítéletek felülvizsgálata a felsőbb katonai törvényszékek hatáskörébe tartozik.

37. §.

Mennyiben e szabályok eltérő intézkedést nem tartalmaznak, a magyar törvény mint törvényesen fenálló gyakorlat a sajtó terén elkövetett tilos cselekvények körüli eljárásra nézve is irányadók.

Császári rendelet 1866. aug. 19-ről,
a nyomtatványok, (keresztkötés – küldemények), árupróbák és mustrákérti postabér mérséklésére vonatkozólag;

érvényes az egész birodalomra

Módosítja az 1865. november. 21-én kelt császári rendeletet. Mérsékli a postai szállítás díjtételeit, így az újságokat is olcsóbban továbbítják. Nyomtatványok postai szétküldésénél 2½ vám-latnyi súlytól 2 új korona fizetendő. A keresztkötéses nyomtatványküldemények nem lehetnek 15 vám-latnyinál nehezebbek.

Kelt, Schönbrunn, 1866. augusztus 19.

A nyomtatványok (keresztkötés – küldemények), áru-próbák s mustráknak a levélpostávali szétküldésének lehetőleg könnyítése végett, 1865. nov. 21-én kelt rendeletem 4. pontjának megváltoztatása mellett, a belső közlekedés részérei postabér mérséklése iránt, m. évi sept. 20-ki nyíltparancsom alapján rendelem, a mint következik:

Nyomtatványok (keresztkötés küldemények), árupróbák s mustrákért, a levélpostávali szétküldésnél, a belföldön f. évi oct. 1-től kezdve, 2½ vám-latjától a 2 ujkrnyi mérséklett postabér fizetendő, ha azok a föladásnál bérmentesíttetnek, s szabályszerű minőségűek.

Azonban azoknak nem szabad a 15 vám-latnyi súlyt túlhaladniok.

Az áru próbák s mustrákhoz jövőre semmi levelet sem szabad hozzáragasztani, vagy csatolni.

Kereskedelmi ministeremre hagyatik annak meghatározása, hogy az említett küldeményeknek melyik minőségét kelljen szabályszerűnek tekinteni.

Oly nyomtatványok, áru próbák s mustrák, melyek a 15 vám-latnyi súlyt túlhaladják, a levélpostávali elszállítás végett nem lesznek elfogadandók, s ha azok levélgyűjtési szekrényekbe tétetnének be, s ha a föladó a postahivatal előtt ismeretes, annak visszaszolgáltatandók, máskülönben pedig a szekérpostával rendeltetési helyükre küldendők.

Az utóbbi esetben az azokon lévő bárczák a szekérpostabér fölszámításánál tekintetbe nem veendők.

Schönbrunn, augusztus 19. 1866.

Ferencz József, s. k.

Belcredi, s. k. Wüllerstorff, s. k.

Legfelsőbb rendeletre:
Lovag Meyer Bernát, s. k.

A kereskedelmi s népgazdászati ministerium rendelete 1866. sept. 5-ről, *mely határozatokat foglal magában a nyomtatványok (keresztkötés-küldemények), áru-próbák s mustrák minősége iránt, azoknak a belföldön a levélpostávali szétküldésénél.*

Hatályon kívül helyezi az 1853. évi augusztus 9-i rendeletet (birod. törv. l. 1853. 1001. l.). Újra szabályozza a postai szállítás szabályait. Nyomtatványok a belföldi levélpostával 2½ vám-lattól 2 korona díjért szállíthatók, ha 15 vám-latnyi súlynál nem nehezebbek. A küldeményeket úgy kell postára adni, hogy azok tartalma megállapítható legyen. A mérsékelt postai díj csak azokra a nyomtatványokra vonatkozik, amelyek tartalmát – sem nyomtatással, sem kézírással,, sem egyéb módon – a kinyomtatás után nem változtatták meg.

A 2½ vám-lattól 2 krnyi mérsékelt díj mellett a belföldöni levélpostával szállíttathatnak:

1. Nyomtatványok, ú. m.: minden nyomatott, kőnyomatú, ércznyomatú, fényképezet, vagy másként mechanicai úton létesített, s alakjainál s egyéb minőségénél fogva a levélpostávali szállításra alkalmas tárgy. Ez alól kivétetvék a másoló gép vagy átnyomat segélyével létesített iratok.

A küldeményeket nyitva, még pedig vagy egyszerűen összetéve, vagy be nem zárt borítékokban, vagy pedig keskeny szalag- vagy keresztkötés alatt kell beszolgáltatni. A

kötésnek akkép kell alkalmaztatnia, hogy azt le lehessen húzni, s a küldemény tartalmának oly tárgyakrai szorítását, miknek kötés alatti szétküldése meg van engedve, ki lehessen mutatni.

A küldemények bekötött vagy fűzött könyvekből a nyitott jegyekből is (üzleti értesítések, árjegyzékek, családi jelentések stb.) állhatnak. A jegynek szilárd papírból kell készítve lennie, s nagyságának nem kell lényegesen eltérnie egy rendes levél-boríték mérvétől.

A nyomtatványoknak bérmentesítetteknek kell lenniök, s a 15 vám-latnyi súlyt, bezárólag, nem haladhatják túl. Bérmentesítés végett levélbélyegek alkalmazandók, s ezek a címirati oldalon felül jobbra ragasztandók föl.

A címirat a szalag- vagy kereszt-kötésen, vagy magán a küldeményen helyeztethetik el.

Továbbá a küldeményhez a külsővel öszhangzó belső címiratot is lehet csatolni.

Több tárgyak egy kötés vagy boríték alatt küldethetnek szét, ha azok ugyanazon elküldőtől erednek, s általában kötés alatti szétküldésre alkalmasak; azonban akkor az egyes tárgyaknak nem szabad különböző címiratokkal, vagy külön czím-borítékokkal ellátva lenniök.

Különböző elküldőktől eredő körleveleket stb. csak akkor szabad egy kötés alatt küldeni szét, ha azok ugyanazon egy lapon vagy íven vannak nyomtatva, kőnyomtatva vagy ércznyomatva.

A kijelölt tárgyaknak a mérsékleti díj melletti szétküldése meg nem engedhető, ha azok nyomatás stb. általi elkészítésük után bárminő hozzáadásokat kaptak, a hely, kelet s név aláírás, illetőleg megjegyzés kivételével, vagy pedig ha tartalmukon változtatásokat szenvedtek. Itt semmi különbséget sem tesz, hogy vajjon a hozzátételek vagy változtatások írva vagy más módon, p. o. bélyeg, nyomatás, szavak, számok vagy jegyek fölibe ragasztása, pontozás, aláhúzás, keresztülhúzás, bemázolás, kivakarás, átszúrás, egyes szavak, számok vagy jegyek el- vagy kivágása által stb. eszközölve vannak-e.

A kötés belső vagy külső oldalán sem szabad bárminő oly hozzátételeknek lenniök, melyek nem képezik a címirat alkatrészét, az elküldő neve, czége, vamint lakhelyének kivételével.

A tiltott hozzáadások közé nem kell számítni a divatképek, térképek stb. színezését; a képek- s térképeknek azonban megátólértetőleg nem lehet szabadkézzel rajzolva, hanem fametszet, kőnyomat, aczélmetszet, réz-metszet, fényképészet stb. által kell létesítve lenniök.

Árjegyzékek s kereskedelmi körleveleknél kivételesen meg van engedve az árak s az utazó nevének kézzel írott bejegyzése, valamint az árszabások s az utazó nevének kézzel írott, vagy mechanicai úton eszközölt megváltoztatása is; továbbá az árjegyzékek a kereskedelmi körlevelek a kereskedés több részesei czégjének kézzel írott alájegyzésével is el lehetnek látva.

A javíték-ívekhez oly változtatások s hozzáadások, melyek a javításra, a kiállításra, s a nyomásra vonatkoznak, hozzácsatoltathatnak; valamint a kézirat is azokhoz mellékeltethetik. A javíték-íveknél megengedett hozzátelek tér hiányában, a javíték-ívekhez mellékelt külön czédulákra is elhelyeztethetnek.

Oly 15 vám-laton fölüli nyomtatványok, melyek levélgyűjtő-szekrényekben találtatnak, ha a föladó ismeretes, ennek visszaszolgáltatandók; máskülönben pedig a szekérpostával rendeltetési helyükre küldendők; ez utóbbi esetben az azokon lévő bélyegek a szekérpostabér fölszámításánál nem veendők tekintetbe, s a hivatalosan kiadványozandó fuvar-levélre ráhelyezendő bélyegjegyérti illeték kifüggesztés útján lesz behajtandó

Azon nyomtatványok árszabályzása tekintetében, melyek bérmentetlenül, vagy ki nem elégítőleg bérmentesítve küldetnek el, vagy a fölebbi határozatoknak nem felelnek meg, de máskülönben a levélpostávali szétküldésre alkalmasak, azon elv áll, miszerint a bérmentetlen levelekérti szokott postabér szabatik ki a ki nem elégítőleg bérmentesített, de egyébként a

fölebbi határozatoknak megfelelő nyomtatványoknál; azonban csupán a bélyegek által nem bérmentesített súlyrészt illetőleg. Ellenben ha valamely nyomtatvány küldeményhez írásbeli közlés van csatolva, vagy olyan van azon, vagy a kereszt vagy szalag-kötésen elhelyezve, akkor nem csak a teljes postabérrel s a postadíjakkali díjszabásnak kell történnie, hanem a jövedéki büntetőeljárás is megkezdendő.

A tartalmoni változtatások vagy hozzátételeknél (egyes szavak vagy számok betétele, kitörlése, aláhúzása stb.), ha csak az ily változtatások a jelen szabályzatban világosan megengedhetőkül nem nyilváníttattak, a küldeménynek szintén a levélposta tarifa szerinti díjszabása áll ugyan elő; azonban a büntető-eljárás a postahivatalok részéről ily esetekben jövőre csak akkor lesz eszközlendő, ha a körülményekből azon alapos gyanú ered, hogy a kijelölt módon rejtett levelezés folytatása volt szándékolva.

[…]

Ezen határozat által az 1853-ki augustus 9 ki rendelet (birod. törv. l. 1853. 1001. l.) egészben hatályon kívül tétetik.

A jelen szabályzat a postabér-kezelésről és a nyomtatványok (keresztkötés-küldések), árupróbák és minták minőségről, a postaegyletteli közlekedésre, melyre nézve az eddigi szabályok érvényben maradnak, nem alkalmazható.

Ép úgy továbbra is hatályban maradnak a nem a posta egylethez tartozó idegen államokkali közlekedésnél az illető szerződésbeli feltételek.

A kereskedelmi minister helyett:
Löwenthal, m. k.